

OPINNÄYTETYÖ

Nuorisotalotyön yhteistyöverkosto

Kartoitus nuorisotalotyön verkoston tarpeesta Keski-Uudellamaalla

Noora Paakki

Yhteisöpedagogi AMK

Järjestö- ja nuorisotyö

(210 op)

5/2024

TIIVISTELMÄ

Humanistinen ammattikorkeakoulu
Yhteisöpedagogi AMK

Tekijät: Noora Paakki

Opinnäytetyön nimi: Nuorisotalotyön yhteistyöverkosto - Kartoitus nuorisotalotyön verkoston tarpeesta Keski-Uudellamaalla

Sivumäärä: 44 ja 5 liitesivua

Työn ohjaaja: Sirpa Ali-Melkkilä

Työn tilaaja: Järvenpään nuorisopalvelut

Opinnäytetyön tavoitteena oli selvittää, onko Keski-Uudellamaalla tarvetta uudelle nuorisotalotyöhön keskittyvälle verkostolle. Tulosten pohjalta laadittiin toimintaedotus verkoston perustamisesta opinnäytetyön tilaajalle, Järvenpään nuorisopalveluille. Opinnäytetyön keskiössä oli Keski-Uusimaa, mutta kyselyyn haluttiin sisällyttää myös Kirkkonummi, Mäntsälä, Sipoo ja Vihti eli KUUMA-seutu.

Laadullinen kysely valikoitu opinnäytetyön pääasialliseksi kehittämismenetelmäksi. Kyselyssä haluttiin selvittää miten alueen nykyiset nuorisotyönverkostot toimivat ja koetaanko alueella tarvetta uudelle, nuorisotalotyöhön keskittyvälle verkostolle. Lisäksi kyselyssä selvitettiin, millaista verkostotoimintaa uudessa verkostossa tulisi olla tapaamisten, kommunikaation ja tiedonjaon osalta. Kyselyn lisäksi opinnäytetyötä varten suoritettiin kaksi pohjahaastattelua, joiden tarkoituksena oli lisätä ymmärrystä verkostojen toiminnasta käytännössä. Haastateltaviksi valikoitui kaksi erityisnuorisotyöntekijää, joiden työhön kuuluu erilaiset verkostot ja niissä toimiminen.

Tulosten perusteella Keski-Uudellamaalla olisi tarvetta verkostolle, joka keskittyy nuorisotalotyöhön, sen erityispiirteisiin ja ajankohtaisiin ilmiöihin. Laaja kymmenen kunnan alue olisi luonteva jakaa pienempiin alueellisiin verkostoihin, niin että verkosto tukisi arjen työtä. Laaja KUUMA-seudun kattava nuorisotalotyön verkosto hyötyisi Vantaan, erityisesti Tikkurilan alueen nuorisotalotyötä tekevien liittämisestä mukaan verkostoon. Tätä tukee myös kyselyn tulokset.

Lopuksi kirjattiin ylös johtopäätökset ja pohdinta opinnäytetyön onnistumisesta. Tulokset vahvistivat tarpeen uudelle nuorisotalotyönverkostolle. Tulosten ja johtopäätösten pohjalta luotiin opinnäytetyöntilajalle raportti, joka sisälsi tiivistelmän opinnäytetyöstä, toimenpide-ehdotuksen verkoston perustamiselle sekä kyselytulokset.

Asiasanat: Nuorisotyö, Verkostot, Nuorisotalotyö

ABSTRACT

Humak University of Applied Sciences
Degree Programme in NGO and Youth Work, Community Educator, Bachelor's Degree,
Bachelor of Humanities

Author: Noora Paakki

Title: Youth Center Network – Assessing the Need of Youth Centre Network in Central Uusimaa

Number of Pages: 44 and 5 attachment pages

Supervisor: Sirpa Ali-Melkkilä

Commissioned by: Youth Services of Järvenpää

This study aimed to investigate the necessity of establishing a new network focusing on youth center work in Central Uusimaa. Based on the findings, a proposal for initiating the network was developed for the commissioner of the thesis, Järvenpää Youth Services. The study primarily focused on Central Uusimaa but sought to include Kirkkonummi, Mäntsälä, Sipoo, and Vihti, collectively known as the KUUMA-region, in the survey.

A qualitative survey served as the main research methodology. The survey aimed to explore the current state of youth work networks in the area and assess the demand for a new network specifically dedicated to youth center work. Additionally, the survey examined the preferred activities and communication methods for the prospective network.

In addition to the survey, two foundational interviews were conducted to gain practical insights into network operations. The interviewees comprised two specialized youth workers experienced in various network structures.

The study concluded with reflections on the research outcomes and overall thesis success. The results highlighted the importance for a new youth center network. Based on these findings and conclusions, a report was compiled for the thesis commissioner, containing a summary of the thesis, a proposal for establishing the network, and the survey results.

Keywords: Youthwork, Networking, Youth Centre Work

SISÄLLYS

TIIVISTELMÄ

ABSTRACT

1	JOHDANTO.....	6
2	TILAAJA JA TOIMINTAYMPÄRISTÖ	8
	2.1 Järvenpään nuorisopalveluiden työmuodot	9
	2.2 Nuorisotalotyö kohdealueella	11
3	TIETOPERUSTA SEKÄ KESKEISET KÄSITTEET	15
	3.1 Verkostotyöskentely	15
	3.2 Nuorisotyön verkostot.....	15
	3.3 Nuorisotalotyö	16
4	MENETELMÄT JA KEHITTÄMISTYÖN TOTEUTUS	19
	4.1 Opinnäytetyön pohjahaastattelut.....	19
	4.2 Kysely	20
	4.3 Benchmarkkaus.....	22
5	AINEISTON KÄSITTELY	24
	5.1 Aineiston kerääminen ja ylläpito	24
	5.2 Eettiset näkökulmat.....	24
6	AINEISTON ANALYSOINTI JA TULOKSET	26
	6.1 Aineiston analysointi	26
	6.2 Pohjahaastattelujen tulokset.....	26
	6.3 Kyselyaineisto ja tulokset	28
7	POHDINTA.....	34
	7.1 Yhteenvedo kyselyn tuloksista	34
	7.2 Vastaus tutkimuskysymyksiin	35

7.3 Opinnäytetyön onnistumisen arviointi	35
7.4 Tilaajan palaute	36
8 TOIMENPIDE-EHDOTUKSET	37
8.1 Verkoston perustaminen	37
8.2 Vastuhenkilöt ja koordinointi	37
8.3 Verkostotapaamiset ja viestintä	38
8.4 Osaamisen jakaminen	39
8.5 Mahdolliset haasteet	39
8.6 Seuranta ja arviointi	40
LÄHTEET	41
LIITTEET	45

1 JOHDANTO

Nuorisotyön verkostot ovat keskeinen osa nuorten hyvinvoinnin tukemista ja nuorisotyön kehittämistä. Tässä opinnäytetyössä tarkastellaan, onko Keski-Uudenmaan alueella tarvetta uudelle nuorisotalotyöhön keskittyvälle verkostolle. Keski-Uuteenmaahan kuuluvat Hyvinkää, Järvenpää, Kerava, Nurmijärvi, Pornainen ja Tuusula. Tiiviin yhteistyön ja olemassa olevien verkostojen vuoksi myös muut KUUMA-seutuun kuuluvat kunnat haluttiin ottaa mukaan kyselyyn. KUUMA-seutuun kuuluvat Keski-Uudenmaan kuntien lisäksi Kirkkonummi, Mäntsälä, Sipoo ja Vihti. (Kuuma-seutu 2024.)

Aihe lähti omasta kokemuksestani osa-aikaisena nuorisotalotyöntekijänä, jonka työaika ei riitä verkostotyöskentelyyn. Nuorisotalotyöntekijöiden työ painottuu ilta-aikaan ja on suurilta osin suorittavaa työtä, mikä rajoittaa verkostoitumista. Verkostoitumisen mahdollisuus olisi kuitenkin tärkeää sekä työhyvinvoinnin että työn kehittämisen näkökulmasta.

Tutkimuskysymykset perustuvat tarpeeseen täyttää keskeiset aukot nykyisessä nuorisotyön verkostojen toiminnassa Keski-Uudenmaan alueella. Opinnäytetyössä pyritään vastaamaan seuraaviin kysymyksiin:

1. Onko Keski-Uudenmaan alueella tarvetta nuorisotalotyön verkostolle?
Tutkimuskysymys perustuu alueella havaittuihin haasteisiin ja mahdollisuuksiin nuorisotalotyön kehittämisessä.
2. Mitkä kunnat ovat oleellisimpia yhteistyökumppaneita arjentyön kannalta?
Tutkimuskysymys pyrkii tunnistamaan ne kunnat, joiden välinen yhteistyö olisi merkittävintä nuorisotyön kehittämisen kannalta.

Opinnäytetyön tavoitteena oli selvittää Keski-Uudenmaan alueen nuorisotyön verkostojen tämänhetkisestä tilanteesta sekä selvittää millaisia verkosto tarpeita alueella on. Opinnäytetyössä käytettiin laadullisia menetelmiä. Aineistoa kerättiin pohjahaastattelulla ja kyselyllä. Kaikki pohjahaastattelut on suorittanut opinnäytetyön tekijä Noora Paakki ja niiden tarkoituksena oli syventää ymmärrystä alueen nuorisotyönverkostoista ja niiden toiminnasta käytännössä. Kysely keskittyi alueen nuorisotyöntekijöiden kokemuksiin nykyisistä verkostoista sekä toiveista mahdollista tulevaa verkostoa kohtaan. Kyselystä saatujen tulosten perusteella haluttiin luoda toimenpide-ehdotus verkoston perustamisesta.

Opinnäytetyön tulokset tarjoavat kattavan katsauksen Keski-Uudenmaan ja KUUMA-seudun nuorisotyön verkostojen nykytilaan ja tarpeisiin. Näiden tulosten pohjalta laadittiin tilaajalle raportti, joka sisälsi verkoston perustamiseen liittyvän toimenpide-ehdotelman. Toimenpide-ehdotus painottuu verkoston perustamiseen ja verkostotapaamisten ajoittamiseen sekä verkoston kommunikaatio kanavien perustamiseen. Raportissa käydään läpi sitä, mitkä kunnat ovat Järvenpään kannalta oleellisimmat verkostokumppanit ja ehdotetaan verkoston rajaamista näiden kuntien väliseksi.

2 TILAAJA JA TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Opinnäytetyön tilaajana toimii Järvenpään kaupungin nuorisopalvelut. Järvenpää on noin 46000 asukkaan kaupunki (Järvenpään kaupunki 2024a), joka sijaitsee Keski-Uudellamaalla. Alakappaleissa kuvataan lyhyesti Järvenpään nuorisopalveluiden eri työmuotoja.

Nuorisotyö on osana monia erilaisia verkostoja, joista keskeisimpiä avaan alakappaleissa. Tällä hetkellä Järvenpäässä nuorisotyön verkostot tapahtuvat sellaiseen kellonaikaan, ettei osa-aikaisien nuorisotalotyöntekijöiden, ole mahdollisuutta osallistua työaikojen puitteissa. Nuorisotalotyöntekijöiden työaika painottuu suorittavaan työhön. Tämän vuoksi juuri heidän osaltaan verkostoitumisen mahdollisuus olisi tärkeää työhyvinvoinnin ja työnkehittämisen näkökulmista. Tämä ilmenee Järvenpään vastaavan nuorisotyöntekijän kanssa käytyjen keskusteluiden pohjalta. Näyttää myös siltä, että tällä hetkellä tiedon kulku verkostoista nuorisotalotyöntekijöille on verkostoon osallistuvien varassa. Jos nuorisotalotyöntekijällä on luettavissaan ainoastaan verkostotapaamisen muistiinpanot, ei verkoston hyödyt ole käytettävissä täyspainoisesti, eikä niihin pysty vaikuttamaan. (Salo 2024.)

Järvenpäässä on yksi nuorisotila, joka sijaitsee aivan keskustan tuntumassa, Järvenpään rautatieaseman vieressä. Se on avoinna kuutena iltana viikossa, maanantaista lauantaihin. Toiminta on avointa toimintaa, mutta toiminta-aikaa on rajattu ikäryhmien mukaan. 4.–6. luokkalaiset, 7. luokkalaiset – 17-vuotiaat, 9. luokkalaiset – 29-vuotiaat. 4.–6. luokkalaisille nuorille toimintaa on torstaista lauantaihin. 7. luokkalaiset – 17-vuotiaat pääsevät nuorisotilalle neljänä iltana viikossa. Tiistaisin nuorisotila on avoinna 9. luokkalaiset – 29-vuotiaille. Tiistain avoimen toiminnan ohella on avoinna nuorisotilan pelitalo, jonka ikäraja tiistaisin on kuusitoista vuotta. Pelitalo -toimintaa on tarjolla myös keskiviikkoisin, jolloin ikärajana on kaksitoistavuotta. Keskiviikon pelitalo on tarkoitettu 12–17-vuotiaille nuorille. (Järvenpään kaupunki 2024b.)

Järvenpään nuorisopalveluissa nuorisotalon tiloissa toimii ohjausalan työpaja. LIITO nimellä tunnetun työpajan toiminta keskittyy nuorisotyön ohjaustehtäviin, koulunuorisotyössä toimimiseen sekä muuhun oppilaitosten arjessa tehtävään ohjaustyöhön. Ohjaustehtävien suunnittelussa, valmistelulla, toteutuksella ja arvioinnilla on tukena nuorisopalvelujen työntekijät. LIITO-työpajassa hankittu osaaminen on mahdollista opinnollistaa ja tunnistaa osaksi ohjaus- ja kasvatusalan opintoja. (Järvenpään kaupunki 2024c.) LIITO-työpajassa voi suorittaa työkokeiluja sekä ohjaus- ja kasvatusalan työharjoitteluja.

2.1 Järvenpään nuorisopalveluiden työmuodot

Perusnuorisotyö

Järvenpään nuorisopalvelut toteuttaa nuorisotyötä eri muodoissa. Perusnuorisotyö työllistää yhden vastaavan nuorisotyöntekijän, kaksi kokoaikaista nuorisotyöntekijää, yhden koulunuorisotyöntekijän sekä viisi osa-aikaista nuorisotalotyöntekijää. Perusnuorisotyön päävastuuna on avoin nuorisotilatoiminta, vertaisnuortentoiminta sekä nuorten osallistaminen ja omaehtoisen toiminnan lisääminen. (Järvenpään kaupunki 2024d.) Avoimella työllä tarkoitetaan toimintaa, joka on kohdennettu kaikille ikäryhmän nuorille. Avoin nuorisotilatoiminta mahdollistaa nuorista itsestään lähtevän toiminnan toteuttamisen. (Nuorisotutkimusseura ry 2024.) Avoimeen nuorisotilatoimintaan on helppo osallistua, sillä se ei vaadi ennakko ilmoittautumista tai sitoutumista toimintaan.

Järvenpäässä tehdään tavoitteellisesti kansainvälistä nuorisotyötä. Järvenpäällä on ystävyyskaupunki Vác, Unkarissa. Ystävyyskaupunki suhde on solmittu jo vuonna 1984 (Järvenpään Suomi-Unkari Seura, 2024). Nuorisopalvelut ovat olleet osana ystävyyskaupunki toimintaa, retkiä on järjestetty sekä Järvenpäästä Váciin, että toisinpäin. Nykyään kansainvälistä toimintaa tehdään entistä tavoitteellisemmin. Yksi nuorisotyöntekijä toimii kansainvälisellä painotuksella. Hänen vastuullaan on kehittää kansainvälistä toimintaa. Järvenpään nuorisopalvelut on saanut Opetushallituksen myöntämän Erasmus-akkreditoinnin ajalle 2023–2027, joka mahdollistaa kansainvälisen nuoriso- ja työntekijävaihdot (Inkinen 2024).

Koulunuorisotyö

Koulunuorisotyö tukee ja kehittää koulujen yhteisöllisyyttä. Koulunuorisotyö osallistaa sekä aktivoi nuoria kouluympäristössä ja tukee varhaista puuttumista ja hyvinvoinnin edistämistä kouluilla. Koulunuorisotyö tekee tiivistä yhteistyötä perus- ja erityisnuorisotyön kanssa. Järvenpäässä on yksi vakituinen koulunuorisotyöntekijä, joka kuuluu useisiin verkostoihin. Koulunuorisotyöntekijä kiertää viikon aikana jokaisen Järvenpään yläkoulun, työparinaan nuorisotyöntekijä. (Järvenpään kaupunki 2024d.)

Koulunuorisotyö ja siihen kuuluvat 5.–9. luokkalaisten teemalliset kokonaisuudet on listattu myös Järvenpään kaupungin perusopetuksen opetussuunnitelmaan (Järvenpään kaupungin perusopetuksen opetussuunnitelma 2016). Koulunuorisotyön järjestämät tapahtumat 4.–9. luokkalaisten toteutetaan yhteistyössä perus- ja erityisnuorisotyön kanssa, lisäksi toiminnoissa on

usein mukana Step-opiston nuoriso- ja yhteisöohjaaja opiskelijoita sekä Järvenpään kaupungin perhetalo Joutsikin työntekijöitä.

Erityisnuorisotyö

Erityisnuorisotyö tekee ratkaisukeskeistä työtä nuorten ja heidän perheidensä kanssa. Erityisnuorisotyön tavoitteena on tukea nuorta hyvinvoivaan arkeen, koulunkäyntiin ja päihteettömyyteen. Erityisnuorisotekijät vastaavat Järvenpäässä tapahtuvaa jalkautuvaa nuorisotyötä yhteistyössä muiden työntekijöiden kanssa. (Järvenpään kaupunki 2024d.) Järvenpäässä on kaksi vakituisessa työsuhteessa olevaa erityisnuorisotyöntekijää, yksi määräaikainen erityisnuorisotyöntekijä sekä kaksi Järvenpään ja Keravan yhteisen JärKeNuoRi-hankeen työntekijää (Kerava 2023). JärKeNuoRi -hankeen tavoitteena on nuorten rikollisuuden, jengiytymisen sekä väkivaltaisen käytöksen vähentäminen ja ehkäisy nuorisotyön keinoin. Hankeen toiminnassa korostuu varhainen puuttuminen ja ennaltaehkäisevä työote. (Kerava 2023.)

Erityisnuorisotyöntekijät kuuluvat moniin eri verkostoihin. Erityisnuorisotyöntekijä Krista Liikanen kertoo opinnäytetyötä varten tehdyssä pohjahaastattelussaan (2024) kuuluvansa noin kymmeneen eri nuorisotyönverkostoon. Tärkeimmiksi verkostoikseen hän listaa Ankkuri toimintaan liittyvät verkostot, K-0 toiminnan sekä paikallisen että valtakunnallisen verkoston, NTR eli nuorisotyöraiteilla verkoston, NUPA eli nuorisopalveluiden ja koulun sekä seurakunnan yhteistyöverkosto sekä Tixi-Rixi eli Tikkurilasta Riihimäelle radanvarsi kuntien verkosto, jossa jaetaan ilmiötietoa ja nuorten liikehdintää alueella. Ankkuri toiminta perustuu moniviranomaisyhteistyöhön, jonka tarkoituksena on ennaltaehkäistä ja puuttua varhaisessa vaiheessa lasten ja nuorten rikollisuuteen sekä lähisuhdeväkivaltaan (Rikoksantorjuntaneuvosto 2024). K-0 on vakavia kiusaamistapauksia selvittävä työmuoto, jonka avulla puututaan pitkittyneisiin sekä haastaviin kiusaamistapauksiin (Asemanlapset ry 2024). Erityisnuorisotyöntekijä Miika Pasanen kertoo myös kuuluvansa Tixi-Rixi verkostoon, NTR-verkostoon sekä NUPA-verkostoon. Näiden lisäksi hän nostaa haastattelussaan esiin talon sisäiset verkostot sekä määräaikaiset koulukohtaisesti nousseet verkostot. (Pasanen 2024.)

Etsivä nuorisotyö

Etsivää nuorisotyötä Järvenpäässä tekee kolme etsivää nuorisotyöntekijää (Järvenpään kaupunki 2024e). Etsivä nuorisotyö perustuu vapaaehtoiseen ja luottamukselliseen toimintaan. Järvenpäässä etsivän nuorisotyön asiakkaat ovat pääasiallisesti täysi-ikäisiä, alle 29-vuotiaita nuor-

ria aikuisia. Työmuodon tarkoituksena on auttaa nuorta itsenäistymiseen sekä tukea nuorta elämässä eteenpäin pääsemiseen esimerkiksi tarjoamalla tukea opiskelu- tai työpaikan haussa, viirasto- ja tukiasioiden hoidossa sekä raha- ja asuntoasioiden tukemisessa. (Into – etsivä nuorisotyö ja työpajatoiminta ry 2024.) Etsivään nuorisotyöhön voi olla yhteydessä nuori itse, tai hänen läheinen, opinto-ohjaaja tai vaikkapa sosiaalityöntekijä. Yksilöohjauksen lisäksi Järvenpään etsivä nuorisotyö järjestää joka toinen tiistai toimintatiistaita sekä joka torstaisin avointa olkkari toimintaa. Toiminta on suunnattu sekä etsivien asiakkaille, että muille alle 29-vuotiaille nuorille, jotka kaipaavat arkeen lisää sisältöä. Toimintatiistaissa on ulkoilua, liikuntaa, kulttuuria ja muuta mielekästä tekemistä. Olkkarissa on aina tarjolla ruokaa ja juttu seuraa. (Järvenpään kaupunki 2024e.)

2.2 Nuorisotalotyö kohdealueella

Tässä kappaleessa käydään lyhyesti läpi, millaista nuorisotalotyötä muissa kohdealueen kunnissa tehdään. Opinnäytetyön keskiössä on Keski-Uusimaa, mutta tiiviin yhteistyön ja olemassa olevien verkostojen vuoksi myös muut KUUMA-seutuun kuuluvat kunnat haluttiin ottaa mukaan kyselyyn.

Uusimaa on Etelä-Suomessa sijaitseva Suomen tiheimmin asuttu maakunta, johon kuuluu 26 kuntaa. Vuonna 2022 Uudellamaalla oli 1 733 033 asukasta (Tilastokeskus 2024). Keski-Uusimaa on epävirallinen alue Uudellamaalla, johon kuuluvat Järvenpään lisäksi Hyvinkää, Kerava, Nurmijärvi, Pornainen ja Tuusula

KUUMA-seutu on pääkaupungin ympärillä sijaitsevista kunnista muodostuva alue. Alueeseen kuuluu Keski-Uudenmaan kuntien lisäksi Kirkkonummi, Mäntsälä, Sipoo ja Vihti (Kuuma-seutu 2024). Aluksi yhteistyö aloitettiin viiden kunnan voimin vuonna 2002. Tuusula, Järvenpää, Kerava, Mäntsälä ja Nurmijärvi olivat ensimmäiset KUUMA-seudun jäsenet. Seuraavaksi mukaan liittyi Pornainen vuonna 2005. Loput neljä kuntaa saatiin mukaan yhteistyöhön vuonna 2011. KUUMA-seudun yhteinen tavoite on vahvistaa alueen elinvoimaisuutta ja kilpailukykyä. (Nurmijärvi 2022.)

Hyvinkää

Hyvinkäällä on kaksi nuorisotilaa. Pointti ja Spotti. Nuorisotila Spotti sijaitsee kauppakeskus Willassa. Lisäksi Hyvinkään nuorisopalveluilla on käytössään tiloja Martin nuorisotilalta, Vä-

lenojan nuorisotalolta, Hakalan nuorisotalolta. Hyvinkäällä on käytössään myös Rytkön leirikeskus. Näitä tiloja käyttää Nuorisopalveluiden ohella yhdistykset, yhteistyökumppanit ja yksityiset ihmiset. (Hyvinkää 2024a.)

Hyvinkäällä on laajasti tarjolla erilaisia kerho- ja ohjaustoimintaa. Pelitalo ja pelikerho toimintaa järjestetään nuorisotila Pointissa kahtena iltana viikossa. Pointilta löytyy myös pienoismalikerho, sateenkaareva kahvila sekä tyttöjen illat ja animekerho. Spotti on avoinna viitenä iltana viikossa 13–17-vuotiaille nuorille. (Hyvinkää 2024b.)

Kerava

Keravalla toimii kolme nuorisotaloa. Nuorisotalojen aukiolo päivät vaihtelevat, mutta toimintaa nuorille löytyy jokaiselle viikonpäivälle. Tunnelissa keskiviikosta sunnuntaihin, Elzussa sunnuntaista keskiviikkoon ja Ahjon kylätalolla maanantaisin, tiistaisin ja perjantaisin. Keravalla toimiva Kerbiili on liikkuvanuoorisotila, joka kiertää Keravalla joka viikko tiistaista torstaihin, mukanaan erilaisia pallo- ja lautapelejä. Kerbiilin kohderyhmänä ovat 3.–6. luokkalaiset nuoret. (Kerava 2024a; 2024b)

Kerbiili toimii myös asemanlasten kanssa yhteistyönä järjestettävän Walkers toiminnan kohtaamispaikkana. Walker toiminnan tavoitteena on kohdata yli 13-vuotiaita nuoria, siellä missä he viettävät vapaa-aikaansa. Walkers toimintaa on Keravalla tiistaista sunnuntaihin. (Kerava 2024b)

Nurmijärvi

Nurmijärvellä on viisi nuorisotilaa. Kirkonkylän Ahjola. Klaukkalan Haikala ja Monikko, Rajamäen nuorisotila sekä Röykän kertsä. (Nurmijärvi 2024a).

Kirkonkylän Ahjola on avoinna neljänä iltana viikossa. Ahjolassa on avoimtoiminnan sisällä myös ohjattua toimintaa esimerkiksi askartelua ja leivontaa. (Nurmijärvi 2024a.) Klaukkalassa sijaitsee nuorisotila Haikala, joka on avoinna keskiviikkoisin ja torstaisin, sekä Klaukkalassa sijaitseva nuorisotalo Monikko on avoinna neljänä iltana viikossa (Nurmijärvi 2024b; 2024c). Rajamäen nuorisotila on avoinna neljänä iltana viikossa ja Röykän kertsä kahtena (Nurmijärvi 2024d; 2024e).

Pornainen

Pornaisten nuorisotalo Ponu tarjoaa avointa toimintaa viitenä iltana viikossa. Toiminta on jaettu ikäryhmittäin. Ponu eroaa muista kohdealueen nuorisotaloista siinä, että kerran viikossa nuorimmat nuorisotalon kävijät ovat 2. luokkalaisia. (Pornainen 2024.)

Tuusula

Tuusulassa on viisi nuorisotilaa Riihikallion Kertsi, Lahelan Terttu, Hyrylän alue, Jokelan Monari sekä Kellokosken Nuorkka. Nuorisotilat ovat auki kolmesta neljään iltaan viikossa. Ainoastaan Riihikallion Kertsi on avoinna lauantaisin. (Tuusula 2024a.)

Tuusulan kaikilla nuorisotiloilla on käytössä jäsenkortti. Kortinkäyttö mahdollistaa kävijärekisterin ylläpidon, sekä huoltajien yhteystietojen säilyttämisen. Yhteystietolomakkeessa olevat tiedot käsitellään luottamuksellisesti. Rekisteriä hallinnoidaan tietosuojalain mukaisesti ja tietoja säilytetään vain toimintakauden ajan, jonka jälkeen tiedot tuhotaan. Jäsenkorttein tavoitteena on turvata nuorisotyön toimintaa ja edistää nuorisotyön ja huoltajien välistä vuorovaikutusta. (Tuusula 2024b.)

Kirkkonummi

Kirkkonummella nuorisotilatoiminta on suunnattu kolmasluokkalaisista 17-vuotiaisiin. Kirkkonummella sijaitsee kolme nuorisotilaa Masalan monitoimitalon nuorisotila, Veikkolan nuorisotila sekä pääkirjaston nuortentila Fyyri. (Kirkkonummi 2024a.)

Masalan nuorisotila on avoinna neljänä iltana viikossa. Masalan nuorisotilan erikoisuutena on oma skeittiparkki, joka on avoinna nuorisotilan aukioloaikoina. (Kirkkonummi 2024b.) Myös Veikkolan nuorisotila on avoinna neljänä iltana viikossa (Kirkkonummi 2024c). Fyyri on nuorisotila, joka on suunnattu vapaa-ajan viettoon ja kohtaamispaikaksi lapsille ja nuorille. Fyyri on avoinna viitenä iltana viikossa. Aukioloajat on rajattu ikäryhmittäin 3.–4.luokkalaiset, 5.–6. luokkalaiset ja 7. luokkalaisista 17vuotiaisiin. (Kirkkonummi 2024d.)

Mäntsälä

Mäntsälän nuorisotila Monis on avoinna neljänä iltana viikossa. Moniksella aukioloaika on jaettu varnuille (3.–6. luokkalaiset) ja nuorille (7.lk – 17vuotiaat). Varhaisnuorten aika on keski- viikkoisin, torstaisin ja perjantaisin puoli kolmesta puoli viiteen. Nuorten aika alkaa viideltä ja

loppuu kahdeksalta. Perjantaina Monis on avoinna yhdeksään asti. Moniksella on avoimen toiminnan sisällä ohjattua toimintaa, esimerkiksi kisoja, askartelua ja kokkailua. Mäntsälässä on käytössä yhteystietolomake, joka nuoren huoltajan tulee täyttää. (Mäntsälä 2024.)

Sipoo

Sipoossa toimii kaksi nuorisotilaa. Söderkullassa sijaitseva nuorisotila Pleissi on avoinna viitenä päivänä viikossa 13–20-vuotiaille nuorille sekä kolmesti viikossa 7–13-vuotiaille nuorille. Pleissiä kuvataan nuorten omaksi oleskelupaikaksi. (Sipoo 2024a.)

Nikkilän Nuorisotalo Nuorkan aukioloajat ovat samat kuin Plessillä. Nikkilän Nuorkalta löytyy pelikulmaus, jossa on pelaamiseen tarkoitettuja pelitietokoneita. Nuorkka on viihtyisä tila, jossa nuoret voivat viettää aika biljardin ja pingiksen parissa, tai vaikka musiikkihuoneessa musisoiden. (Sipoo 2024b.)

Vihti

Vihdistä löytyy kolme nuorisopalvelujen käytössä olevaa tilaa. Kirkonkylän nuorisotalo mesta sekä Nummelan nuorisotila ovat avoinna kolmena iltana viikossa, kohderyhmänään nuoret 4. luokkalaisista 17-vuotiaisiin (Vihti 2024a; 2024b). Otalammen nuokkari toimii Otalammen koulun tiloissa ja on avoinna keskiviikko iltapäivisin 6. luokkalaisista 17-vuotaille (Vihti 2024c).

3 TIETOPERUSTA SEKÄ KESKEISET KÄSITTEET

Opinnäytetyön tarkoituksena on kartoittaa, onko uudelle nuorisotalotyöhön keskittyvälle yhteistyöverkostolle tarvetta. Tässä kappaleessa käsittelen opinnäytetyöhön liittyvää tietoperustaa sekä avaan keskeisiä käsitteitä.

3.1 Verkostotyöskentely

Verkostolla tarkoitetaan useamman kuin yhden toimijan vastavuoroista ja resursseja jakavaa yhteistyötä. Verkostojen avulla on tarkoitus yhdistää eri toimijoiden osaamista sekä voimavaroja. Verkostotyöskentelyssä korostuu vapaaehtoisuus, vastavuoroisuus ja tasavertaisuus. (Valtioneuvoston kanslia 2019, 13.) Verkostotyössä onnistutaan parhaiten silloin, kun toimijoilla on yhteiset tavoitteet. Verkoston jäsenten on tunnettava toisensa, jotta yhteistyö mahdollistuu. Tuntemisen lisäksi vaaditaan luottamusta, jotta yhteistyö voi syventyä. Syvä luottamus mahdollistaa avoimempaa tiedon- ja osaamisen jakoa. Tunteminen ja luottamus ei kuitenkaan riitä, jollei verkoston jäsenet ole sitoutuneita verkostotyöskentelyyn. Siksi Tunteminen, luottamus ja sitoutuminen ovat verkostotyön ytimessä. (Järvensivu 2019, luku ”Tuntemista, luottamusta ja sitoutumista rakentaen”.)

Yhteistyö vaatii erilaisia foorumeita, joissa voidaan käydä avointa keskustelua ja näin edistää yhteistyötä. Erityisesti silloin, kun verkoston toiminta konkretisoituu käytännön tasolle, on tärkeää, että myös ruohonjuuritason työntekijöillä on mahdollisuus osallistua yhteiseen keskusteluun ja vaikuttaa toimintaan. (Soanjärvi 2016, 159.) Verkostojen on tarkoitus tuottaa osallisilleen lisäarvoa ja yhteisvaikutuksen lisääntymisestä. Jäsenten yhteinen tiedonrakentaminen tuottaa verkoston lisäarvoa. Verkostotyön tulisi olla mahdollisimman moniäänistä, systemaattista ja vuorovaikutteista jotta lisäarvo ja yhteisvaikutus maksimoitaisiin. (Valtioneuvoston kanslia 2019, 18.)

3.2 Nuorisotyön verkostot

Nuorisotyöhön on liittynyt aina vahva yhteistyön perinne, mikä tekee verkostoitumisen tärkeäksi osaksi sen toimintaa. Verkostomaisen toimintatavan avulla nuorisotyöntekijät voivat hyödyntää toistensa osaamista ja resursseja sekä jakaa parhaita käytänteitä. Näin toimien voidaan tehokkaasti tukea nuorten kasvua ja kehitystä monipuolisesti eri elämäalueella. Verkostot tar-

joavat myös mahdollisuuden reagoida nopeasti muuttuviin yhteiskunnallisiin tarpeisiin ja haasteisiin. Lisäksi ne lisäävät yhteiskunnallista vaikuttavuutta ja resurssien tehokasta käyttöä nuorisotyössä. (Soanjärvi 2016, 155–158.)

Kunnallisen nuorisotyön kehittämisverkosto Kanuuna on vaikuttanut aktiivisesti kunnallisen nuorisotyön kehittämiseen Suomessa. Vuonna 2006 perustettu verkosto on kasvanut valtakunnalliseksi osaamiskeskukseksi, joka tarjosi koulutusta, seminaareja ja vertaisverkostoja kuntien nuorisotyöntekijöille. Kanuuna on toiminut tiiviissä yhteistyössä noin sadan eri kunnan nuorisotyön kanssa. Verkoston panos on näkynyt nuorisotyölle hyödyllisten mallien kehittämisen ja jalkauttamisen kautta. Merkittävimpana saavutuksena on hyvä mainita Kyllin hyvän nuorisotyön arviointipaketti, jota hyödynnetään jopa 130 kunnassa. Vaikka Kanuuna sulkeekin ovensa maaliskuun 2024 lopussa, sen jättämä vaikutus kunnalliseen nuorisotyön kehittämisessä ja verkostojen ylläpitämisessä on ollut merkittävä. (Kanuuna 2024a; 2024b.)

3.3 Nuorisotalotyö

Tässä opinnäytetyössä nuorisotalotyöllä tarkoitetaan työtä, jota tehdään nuorisotalon aukioloaikojen puitteissa. Työ on usein iltapainotteista ja luonteeltaan avointa nuorisotalotyötä tai kohdennetumpaa pienryhmä- tai kerhotoimintaa.

Nuorisotalotyötä ohjaa nuorisolaki 1285/2016. Lain tavoitteena on muun muassa tukea nuorten kasvua, itsenäistymistä, harrastamista, edistää nuorten yhdenvertaisuutta sekä tasa-arvoa sekä nuorten oikeuksien toteutumista sekä parantaa nuorten kasvu- ja elinoloja. Näiden tavoitteiden lähtökohtina toimivat kestävä kehitys, terveet elämäntavat, monialainen yhteistyö sekä yhteisvastuu, kulttuurien moninaisuus ja kansainvälisyys. Kuntien vastuulla on järjestää nuorille suunnattuja palveluja sekä tiloja ja tukea nuorten kansalaistoimintaa.

Opinnäytetyössä käytetään termiä nuorisotalotyöntekijä osa-aikaisista nuorisotyöntekijöistä, joiden työaika painottuu ilta-aikaan, sillä termi vastaa tilaajan käyttämää nimitystä. Myös muut nuorisotyöntekijät voivat tehdä nuorisotalotyötä, mutta se ei ole heidän ainoa työtehtävänsä. Nuorisotyössä ammattinimikkeet voivat vaihdella organisaation mukaan. Nuorisotyöntekijän lisäksi yksi yleisimmistä nimikkeistä on nuoriso-ohjaaja.

Avoim nuorisotalotoiminta

Nuorisotalotoiminta kattaa yleensä avointa toimintaa sekä kerhotoimintaa, tarjoten nuorille tilan, johon kaikki ovat tervetulleita osallistumaan. Avoimessa nuorisotalotoiminnassa nuorille

tarjotaan mahdollisuus viettää aikaa turvallisessa ympäristössä ilman ylimääräisiä odotuksia tai paineita, jotka voisivat estää heitä osallistumasta. Tämän toiminnan ydin on vapaaehtoisuuteen ja sitoutumattomuuteen perustuva yhteistoiminta, jonka tavoitteena on vahvistaa nuorten elämäntähtäilyä, tukea koulunkäyntiä, edistää harrastuksia, tarjota mielekästä vapaa-ajanviettoa sekä kannustaa päihteettömyyteen. Vaikka avoin nuorisotalotoiminta korostaa vapaaehtoisuutta, sillä on kuitenkin selkeät tavoitteet ja pyrkimys vaikuttaa nuorten elämään. Painoarvoa annetaan myös vuorovaikutukselle ja yhteisölliselle kasvatukselle, mikä korostaa nuorisotyön laajempaa kasvatuksellista roolia ja ammattikasvattajan merkitystä. (Kylmäkoski 2016, 394–396.)

Nuorten osallisuus ja osallistaminen

Vaikka nuorisotalotoiminta onkin luonteeltaan avointa, voidaan toimintaan osallistuvat nuoret jakaa Gretschelin (2007, 194–195) mukaan viiteen kategoriaan. Piipahtajat, eli nuoret, jotka käyvät nuorisotalolla satunnaisesti, eivätkä juuri kaipaa nuorisotyöntekijöiden järjestämää toimintaa, vaan tulevat paikalle ystävien kanssa. Vakiokävijät, eli sellaiset nuoret, jotka osallistuvat nuorisotalon toimintoihin, mutteivat itse halua olla osallisena järjestämässä ja suunnittelemassa toimintaa. Osallistujat, jotka ovat mukana talon yhteisessä toiminnassa ja sitoutuu myös pidempiaikaisiin toimintoihin. He ovat mielellään mukana nuoria osallistavassa päätöksenteossa, mutteivat halua olla järjestävänä tekijänä toiminnoissa. Toimijoina voidaan kuvata nuoria, jotka ovat aktiivisesti mukana nuorisotalon toiminnassa ja osallistuvat yhteisten asioiden edistämiseen. He ottavat vastuuta ja ovat valmiita tekemään töitä nuorisotalon toimintojen kehittämiseksi ja toteuttamiseksi. Sitoutuneet toimijat ovat nuoria, jotka ottavat vastuuta toiminnasta, ehdottavat parannuksia, arvioivat toiminnan laatua ja osallistuvat aktiivisesti nuorisotalon kehittämiseen. He ovat myös mukana järjestämässä tapahtumia ja auttavat päätöksenteossa. (Gretschel 2007, 194–195.)

Mitä paremmin nuoret saadaan osallistettua nuorisotalotoiminnan suunniteluun, valmisteluun, toteutukseen sekä toimintojen ohjaukseen, saadaan nuorisotalosta nuorisovetoinen. Uusien nuorien kohdalla ja uuden toimintakauden alussa toiminta on yleensä vahvasti työntekijä vetoista. Nuorisotyöntekijät vastaavat toiminnan ohjauksesta, vaikka suunnittelussa olisikin ollut mukana nuoria. Ohjaajavetoisen toiminnan myötä nuoret oppivat tietämään, millaisia toimintoja ja tekemistä nuorisotalolla on mahdollista tehdä. Tämä on tärkeä vaihe nuorten toimijuuden kasvamisen kannalta, nuoren on tiedettävä mikä on mahdollista, jotta hän voi ehdottaa toiminta-

toja ja tekemisiä. Osallisuuden kasvaessa ja nuorten siirtyessä piipahtajista toimijoiksi ja sitoutuneiksi toimijoiksi alkaa nuorisotilakin näyttää enemmän kävijöiltään. Nuoret eivät vaan enää osallistu toimintoihin vaan myös järjestävät sitä ja kutsuvat mukaan myös muita nuoria. (Gretschel 2007, 198–199.) Nuorten osallisuuden ja vaikuttamismahdollisuuksien edistäminen on kirjattu myös nuorisolain 1285/2016 yhdeksi tavoitteista.

Ennaltaehkäisevä nuorisotyö

Nuorisotalotoiminta edustaa ennaltaehkäisevää nuorisotyötä, jonka keskeisenä tavoitteena on luoda yhdenvertainen kohtaamispaikka nuorille. Toiminnan yleisenä päämääränä on tukea nuorten välistä vuorovaikutusta, heidän suhdettaan luotettavaan aikuisiin, kotiseutuun ja lähiympäristöön, eri palveluihin ja järjestelmiin, päätöksentekoon sekä laajemmin yhteiskuntaan ja globaaleihin kysymyksiin, kuten kulttuuriin ja ympäristöön. (Kanuuna 2023.) Tätä kasvatus-työtä toteutetaan monien erilaisten toimintojen, kohtaamisen, ohjaamisen ja keskustelujen avulla. Gretschelin (2016, 248) mukaan nuorisotalotyön ytimessä ovat nuorisotalolla yksilö-, ryhmä- ja yhteisötason keskustelukulttuurin luominen, jotka osaltaan edistävät nuorten syvällisempää tuntemista sekä heidän osallisuuttaan nuorisotalon toiminnassa.

Ehkäisevän työn nähdään lisäävän hyvinvointia. Tarjoamalla tukea nuoren vapaa-ajalla, voidaan ilmeneviin ongelmiin puuttua ajoissa ja estää niiden syveneminen. Yksi nuorisotyön tehtävistä on nuorten vapaa-ajalle kohdistuvien mielekkäiden aktiviteettien organisointi. Se tuo nuorille lisää mahdollisuuksia osallistua toimintaan ja harrastuksiin sekä edistää nuorten tasa-vertaisuutta. Nämä asiat vaikuttavat positiivisesti myös nuorten mielenterveyteen. (Lundbom 2014, 9–11.)

4 MENETELMÄT JA KEHITTÄMISTYÖN TOTEUTUS

Tässä kappaleessa käyn läpi sitä, millaisia menetelmiä olen valinnut opinnäytetyön laadullisen toteutuksen tekemiseen. Kappaleessa pohditaan, miksi valitsin kyseiset menetelmät ja miten ne ovat toteutettu. Opinnäytetyön pääasiallisena menetelmänä toimi kysely. Kyselyn mahdollistamiseksi halusin kerätä käytännön tietoa ja kokemuksia verkostotoiminnasta Järvenpään nuorisopalveluilla työskenteleviltä nuoriso- ja erityisnuorisotyöntekijöiltä pohjahaastatteluiden avulla. Haastatteluista saatujen tietojen perusteella laadittiin kyselyn kysymyksiä ja vastausvaihtoehtoja. Lisäksi hyödynsin benchmarkkausta vertaamalla kahta aiemmin tehtyä nuorisotyön verkostoihin liittyvää opinnäytetyötä, jotka sijoittuivat myös Uudellemaalle.

4.1 Opinnäytetyön pohjahaastattelut

Haastattelu on menetelmä, jossa kerätään tietoa suullisesti haastattelemalla kohteena olevia henkilöitä. Haastattelut menetelmänä tarjoaa mahdollisuuden syvälliseen tiedonkeruuseen ja joustavaan vuorovaikutukseen haastateltavien kanssa. Kirjassa Laadullisen tutkimuksen näkökulmat ja menetelmät Anu Puusa (2020, luku: ”Haastattelutyypit ja metodiset ominaisuudet”) listaa seitsemän erilaista haastattelu tyyppiä. Strukturoitu- ja puolistrukturoitu haastattelu, teemahaastattelu, avoinhaastattelu, syvähaastattelu, refleksiivinen haastattelu sekä ryhmähaastattelu.

Valitsin menetelmäksi haastattelun, koska halusin kartoittaa haastateltavien kokemusta verkostotyöstä ja saada käsitystä aiheesta kyselyjen tekemisen pohjaksi. Koin pääseväni sen avulla lähemmäksi haastateltavan kokemusta verkostotyöstä. Haastateltaviksi valitsin kaksi erityisnuorisotyöntekijää, joiden työhön kuuluu vahvasti erilaisissa verkostoissa toimiminen. Haastattelussa voin myös tehdä muita havaintoja, on mahdollisuus kirjoittaa muistiin paitsi kerrotut asiat, myös niiden ilmaisutavan ja sävyn (Tuomi & Saarijärvi 2018, luku: ”Aineison hankinta ja määrä laadullisessa tutkimuksessa”). Tämä oli suuri etu, jota ei olisi voinut saavuttaa kyselyllä. Haastattelua ennen laadin valmiiksi listan kysymyksistä, jotka halusin haastattelussa kysyä. Kysymykset lähetettiin haastateltaville etukäteen samalla kun sovimme haastattelun ajankohdan. (Liite 1)

Valitsin haastattelu menetelmäksi puolistrukturoidun haastattelun jotta, saisin haastatelluissa vastaajien näköisiä vastauksia. Puolistrukturoitu haastattelu tarkoittaa haastattelua, joka mahdollistaa monipuolisten vastauksien saannin, jopa sellaisten, joita haastatteliija ei välttämättä ole

itse osannut ottaa huomioon. Strukturoitu haastattelu olisi vaatinut valmiiden vastausvaihtoehtojen antamista ja haastattelusta olisi voinut jäädä haastateltavan omat kokemukset ja persoona piiloon. (Puusa 2020, 106–109.) Strukturoimaton haastattelu etenisi haastateltavan ehdoilla, eikä siinä olisi selkeitä kysymyksiä ja vastauksia, vaan haastattelu muistuttaisi enemmän vapaata keskustelua. Strukturoimaton keskustelu antaa vapauden myös haastateltavalle nostaa esiin puheenaiheita ja muuttaa keskustelun suuntaa. (Tiittula & Ruusuvuori 2005, luku ”Johdanto”.)

Haastattelut suoritettiin haastateltavien työpaikalla. Haastatteluille oli varattu aikaa tunti, jokaista haastateltavaa kohden. Haastattelun kestoon vaikutti haastateltavan valmistautuminen haastatteluun. Haastattelujen aikana käytiin läpi kysymykset järjestyksessä. Ensimmäisen haastattelun tallentamiseen käytettiin äänitystä ja haastateltava oli myös itse tehnyt kattavat muistiinpanot ennalta saamiensa kysymysten pohjalta. Toisesta haastattelusta ei ollut mahdollista toteuttaa äänitallennusta, koska haastattelu ympäristö ei ollut optimaalinen. Haastattelijana minun olisi pitänyt varautua tähän seikkaan paremmin ja suunnitella haastattelulla sellainen tila, jossa äänittäminen olisi ollut mahdollista. Toisesta haastattelusta tallentui muistiinpanot.

4.2 Kysely

Kysely voi muistuttaa rakenteeltaan strukturoitua haastattelua (Puusa 2020, 106–109) tai kyselyhaastattelua (Leinonen, Otonkorpi-Lehtoranta & Heiskanen 2017, luku: ”Kyselyhaastattelu”). Strukturoidun haastattelun tapaan, kyselyssä on laadittu valmiit vastausvaihtoehdot kysymyksiin. Kyselyn tarkoituksena on saada vastauksia usealta henkilöltä. Ennalta määritetyt vastausvaihtoehdot on luotu vastaamaan kyselyn laatijalle hänen toivomallaan tavalla. Avoimet kysymykset ovat hyvä poikkeus silloin, jos vastausvaihtoehtojen lista kasvaisi liian pitkäksi. Avointen kysymysten kohdalla kysymyksen asettelun tärkeys korostuu, sillä vastaajan on tiedettävä mihin tarkalleen hän on vastaamassa.

Kysely valikoitui opinnäytetyön pääasialliseksi menetelmäksi. Katsoin sen olevan paras tapa saada tietoa koko kohdealueelta. Se pitää sisällään kymmenen kuntaa, joten kaikkien alueella nuorisotalotyötä tekevien haastattelemisen olisi ollut haastavaa. Haastattelut olisivat olleet aikaa vieviä toteuttaa, edes ryhmähaastattelujen muodossa.

Kysely menetelmänä asettaa omat haasteensa. Vastausten saaminen kyselyyn on usein haastavaa, sillä kyselyn jakamisessa saattaa syntyä haasteita tai motivaatio kyselyn vastaamiseen voi olla matala.

Kyselyä jaettiin aluksi kohderyhmälle tilaajan avulla. Kysely saatekirjeineen lähetettiin sähköpostitse alueen nuorisopalvelujen esihenkilöille (Liite 2), joiden pyydettiin jakavan kyselyä eteenpäin nuorisotyöntekijöille. Kyselyn vastausajaksi asetettiin neljä viikkoa. Kahden viikon kuluttua lähetin sähköpostitse alueen esihenkilöille muistutusviestin kyselystä, saatteena kertauksen kyselyn tavoitteesta. Viestin yhteydessä mainittiin, että monista kunnista ei ollut tullut vielä yhtään vastausta. Kolmannen vastausviikon kohdalla laitettiin muistutus sähköposti vielä suoraan yhden kunnan työntekijöille, joiden vastaukset koin olevan keskeisessä roolissa kyselyyni nähden, Kyseisestä kunnasta ei ollut tullut vielä yhtään vastausta. Näin varmistettiin, että kaikki kohderyhmään kuuluvat nuorisotyöntekijät saivat mahdollisuuden osallistua kyselyyn.

Kyselyn laatimisen aloitin kirjaamalla ylös kysymyksiä, jotka oleellisesti liittyivät opinnäytetyön aiheeseen. Opinnäytetyön tutkimuskysymyksinä ovat ”Onko nuorisotalotyöntekijöiden väliselle yhteistyöverkostolle tarvetta Keski-Uudellamaalla” ja ”Mitkä kunnat ovat oleellisimmat yhteistyökumppanit verkoston toiminnan sekä arjen työn kannalta”.

Taustatiedoiksi keräsin tietoa millä paikkakunnalla ja nuorisotalolla vastaaja työskenteli, oliko hänen työsuhteensa kokoaikainen vai osa-aikainen ja kauan hän oli kyseisellä nuorisotalolla työskennellyt. Kysely haluttiin pitää nimettömänä, joten tausta kysymykset liittyivät vain työhön ja työnkuvaan, ei vastaajan henkilökohtaisesti.

Tämän jälkeen selvitin, oliko samasta aiheesta tehty aiemmin opinnäytetöitä. Riina Haapakosken (2015) opinnäytetyössä Maaseudun nuorisotalot – Ominaisuuksia ja mahdollisuuksia itäisellä Uudellamaalla oli selvitetty itäisen Uudenmaan nuorisotalojen yhteistyötä. Haapakosken opinnäytetyön yhtenä menetelmänä oli kysely. Haapakosken laatimasta kyselystä löytyi sopivia kysymyksiä lisättäväksi omaan kyselyyni. Esimerkiksi kysymykset nuorten liikkuvuudesta sekä kysymys ” Onko nuorisotalollasi materiaaleja, joita voisi jakaa muiden nuorisotalojen käyttöön? Esimerkiksi valmiita tietovisoja, hyväksi havaittuja toimintatapoja tai osallistamismenetelmiä.”

Lopuksi täydensin kyselyä haastatteluista saatujen tietojen pohjalta. Esimerkiksi kysymys verkostotapaamisten määrästä ja sen vastausvaihtoehdot nousivat puheeksi haastatteluissa. Itse

olin ajatellut yhden tapaamiskerran olevan varmasti riittävä, mutta haastattelujen myötä nousi esiin, että tapaamisia olisikin hyvä olla mahdollisesti useamminkin.

Kysely haluttiin pitää lyhyenä, jotta siihen vastattaisiin matalalla kynnyksellä. Tämän vuoksi kyselystä jouduttiin poistamaan kysymyksiä, jotka olisivat antaneet kiinnostavaa, mutta tutkimuskysymykseen nähden epäolennaista tietoa. Poistettuja kysymyksiä olivat esimerkiksi työnimike sekä viikoittainen työtuntimäärä. Nämä kysymykset olisivat antaneet tietoa nuorisotyön organisaatioittain muuttuvista työnimikkeistä sekä osa-aikaisten nuorisotyöntekijöiden työtuntimäärän vaihtelusta alueella. Toisaalta mielenkiintoista olisi ollut myös selvittää työntekijöiden ikä ja koulutusaste, mutta koin ne epäolennaisiksi tutkimuskysymykseen nähden. (Liite 3)

Kyselyn saatekirjeessä (Liite 2) kerrottiin kyseessä olevan kysely, joka on osa Humanistiseen ammattikorkeakouluun tehtävää opinnäytetyötä. Opinnäytetyö tehdään yhteistyössä Järvenpään nuorisopalvelujen kanssa ja sen tarkoituksena on kartoittaa nuorisotalotyön yhteistyöverkoston tarvetta alueella. Kirjeessä mainittiin kyselyn olevan avoin kaikille nuorisotalotyötä tekeville, mutta korostettiin vastauksia kaivattavan erityisesti niiltä, joiden työ painottuu suurelta osin ilta-aikaan. Saatekirjeessä kerrottiin kyselylomakkeen täyttämiseen kuluva aika sekä päivämäärä mihin asti kyselyyn voi vastata. Lisäksi kirjeessä kiitettiin vastaamisesta ja kerrottiin vastausten auttavan hahmottamaan nuorisotalotyön tarpeita alueella ja luomaan kestäviä verkostoja tulevaisuudessa. Kyselyyn oli mahdollista vastata saatekirjeessä olleen linkin tai QR-koodin kautta.

4.3 Benchmarkkaus

Benchmarking menetelmänä perustuu vuorovaikutteiseen oppimiseen. Benchmarkingissa analysoidaan omaa toimintaa ja tehdään vertailua parhaimpaan käytäntöön. Tämän jälkeen omaa toimintaa kehitetään vertailun perusteella. Benchmarking menetelmässä otetaan oppia hyväksi havaitulta toimijalta tavoitteena oman toiminnan kehittäminen ja parantaminen. (Räisänen 2005, 121.) Sen tarkoituksena ei ole toisilta kopioiminen, vaan toisten toiminnan soveltaminen omiin tarpeisiin sopivaksi.

Riina Haapakoski on tehnyt vuonna 2015 opinnäytetyön Maaseudun nuorisotalot – Ominaisuuksia ja mahdollisuuksia itäisellä Uudellamaalla. Opinnäytetyö selvittää itäisen Uudenmaan alueen nuorten liikkuvuutta alueella ja sen myötä alueen nuorisopalvelujen välistä yhteistyötä (Haapakoski 2015). Haapakosken opinnäytetyö sijoittuu itäiselle Uudellemaalle, joka alueena

sijoittuu Keski-Uudenmaan ja KUUMA-kuntien viereen. Tämän vuoksi, Haapakosken opin-
näytetyö tarjoaa hyvän vertailukohteen oppinnäytetyölleni. Vaikka oppinnäytetöiden kohde alueet
eroavat toisistaan, maaseutu ja kaupunkimaisuus, on niiden vertailu tärkeää ymmärtääksemme
alueellisia eroja ja haasteita nuorisotyössä.

Haapakosken oppinnäytetyössä menetelminä käytettiin haastatteluja, kyselyitä sekä sosiaaliseen
mediaan luodun keskustelukanavan keskusteluita. Haapakosken oppinnäytetyön johtopäätöksenä
korostetaan kuntien välisen yhteistyön merkitystä nuorisopalvelujen kehittämisessä itäisellä
Uudellamaalla. Yhteistyö nähdään tärkeänä, mutta työntekijöiden työnkuva ja ajan käyttö vai-
kuttavat merkittävästi yhteistyön kehittämiseen. Vapaaehtoisen yhteistyön kehittämiseen jää
vähän resursseja, minkä vuoksi nuorten osallistaminen yhteistyön kehittämiseen nähdään tär-
keänä tekijänä kuntarajoja ylittävän dialogisen yhteistyön edistämiseksi. (Haapakoski 2015.)

Sami Tiainen on tehnyt vuonna 2013 oppinnäytetyön "Alueellisen nuorisotyön kehittäminen
Kellokoskella". Tiaisen oppinnäytetyö on merkittävä nostaa esiin, koska se käsittelee alueellista
nuorisotyön kehittämistä Tuusulassa, joka on merkittävä kunta oman oppinnäytetyöni kannalta.
Oppinnäytetyön pääasiallinen menetelmä oli kysely. Kyselyissä kartoitettiin moniammatillista
yhteistyötä alueella. Kyselyt lähetettiin viidelle Tuusulan kunnan nuorisotaloille ja vastauksia
saatiin neljältä talolta. Kyselyjen avulla selvisi, että kaikki vastaajat kokivat koulun kolmen
tärkeimmän yhteistyötahon joukkoon. Koulu nähtiin tärkeänä kumppanina kasvatuksellisuuden
näkökulmasta. Monessa vastauksessa korostettiin nuorisotyön ja kotien välistä yhteistyötä. (Ti-
ainen 2013.)

Molemmat mainitut oppinnäytetyöt sijoittuvat oman kohdealueeni sisälle tai sen viereen, joten
ne ovat hyviä vertailu kohteita. Vertailussa käytettyjen oppinnäytetöiden kirjoittamisesta on ku-
lunut aikaa, joten koen että oma oppinnäytetyöni on hyvä lisä tälle tutkimuskentälle, tuottamatta
liikaa toistoa jo olemassa oleviin oppinnäytetöihin aiheesta. Oppinnäytetyöt täydentävät toisiaan
ja luovat kokonaisuuden, jonka mukaan verkostoitumista nuorisotyössä kaivataan Uudenmaan-
alueella, niin alueellisesti kuin kuntien sisäisestikin sekä nuorisotyöntekijöiden kesken että mo-
niammatillisesti.

5 AINEISTON KÄSITTELY

Tässä kappaleessa käydään läpi aineiston keräämistä ja säilyttämistä sekä tutkimuksen eettisiä näkökulmia. Tutkimustyön yksi olennainen lähtökohta on noudattaa eettisiä periaatteita ja varmistaa, että opinnäytetyö on vastuullisesti toteutettu. Tässä osiossa käsitellään tutkimuseettisiä kysymyksiä sekä sitä, miten ne on huomioitu tässä opinnäytetyössä.

5.1 Aineiston kerääminen ja ylläpito

Aineiston keräämistä suunniteltaessa pyrittiin huomioimaan erilaisia näkökulmia nuorisotalotyön yhteistyöverkoston tarpeista. Tavoitteena oli kerätä sekä määrällistä että laadullista tietoa eri kunnista ja nuorisotyöntekijöiltä. Aineistoa kerättiin puolistrukturoiduilla haastatteluilla sekä kyselylomakkeella. Kysely jettiin kohdealueen esihenkilöille jaettavaksi eteenpäin nuorisotyöntekijöille. Saatu aineisto tallennettiin aineistohallintasuunnitelman mukaisesti. Aineistohallintasuunnitelman mukainen dokumentointi varmistaa tulosten luotettavuuden. Jokaisesta versiosta luotiin oma tiedosto niin, että alkuperäinen aineisto pysyi koskemattomana. Tiedostoihin tehdyt muokkaukset kirjattiin ylös aineistohallinnan lokikirjaan.

Opinnäytetyön aineiston keräämiseen valittiin menetelmiksi puolistrukturoidut pohjahaastattelut sekä kysely, sillä ne täydentävät toisiaan tarjoten sekä laajaa että syvällistä tietoa nuorisotyön verkostoista. Kyselyllä oli tarkoitus saada tietoa nuorisotyöntekijöiden ajatuksia ja kokemuksia verkostotyöskentelystä, kun taas haastattelut tarjosivat mahdollisuuden syventyä tarkemmin tiettyihin aihealueisiin ja selventää kyselytutkimuksessa esiin tulleita kysymyksiä. Esimerkiksi haastatteluissa voitiin tarkemmin käsitellä verkostotyön haasteita ja mahdollisuuksia sekä saada lisätietoa nuorisotyöntekijöiden käytännön kokemuksista yhteistyöverkostojen parissa. Tämä täydensi kyselyn antamaa yleiskuvaa ja tarjosi syvällisempää ymmärrystä aiheesta.

Näiden menetelmien yhdistäminen antaa kuvaa nuorisotyön verkostojen tilanteesta Keski-Uudellamaalla sekä KUUMA-kunnissa ja mahdollistaa monipuolisen analyysin tuloksista. Lisäksi haastattelut tarjosivat mahdollisuuden tarkempaan kysymykseen ja syventymiseen aiheeseen, joka täydentää kyselyn antamaa yleiskuvaa.

5.2 Eettiset näkökulmat

Tutkimusetiikka on keskeinen osa tutkimuksen toteuttamista ja vaatii tutkijalta vastuullista toimintaa kaikissa vaiheissa. Sen ytimessä on tutkittavien oikeuksien kunnioittaminen ja heidän

vapaaehtoisuuteensa perustuva osallistuminen. Tutkimusetiikan peruseriaatteena on varmistaa, että tutkimus ei aiheuta haittaa tai vahinkoa tutkittaville ja että tutkimusprosessi on eettisesti kestävällä pohjalla. (Tuomi ym. 2018, luku: ”Laadullisen tutkimuksen eettisyys”). Tutkimusetiikan keskeiset näkökulmat voidaan jakaa useisiin osa-alueisiin, kuten tutkittavien itsemääräämisoikeuden kunnioittaminen, vahingoittamisen välttäminen sekä yksityisyyden ja tietosuojan turvaaminen. Nämä periaatteet ohjaavat tutkijaa eettiseen toimintaan ja ovat olennainen osa hyvää tieteellistä käytäntöä. (TENK 2023, 11–13.)

Haastatteluiden alussa pyysin haastateltavilta luvan käyttää heidän nimeään ja käyttää haastattelusta saatua tietoa opinnäytetyössä. Haastatteluiden tavoitteena oli syventää omaa ymmärrystäni verkostotyöskentelystä nuorisotyössä käytännön tasolla sekä hyödyntää saamaani tietoa kyselyn laatimisessa. Tärkeää oli varmistaa, että haastattelusta saadun tiedon käyttö opinnäytetyössä oli sallittua.

Kysely toteutettiin nimettömänä, jonka vuoksi vastaajien henkilöllisyyttä ei ole tallennettu, eikä kyselyn vastauksia voi suoraan yhdistää tiettyyn henkilöön. Kysely haluttiin toteuttaa nimettömänä kahdesta syystä. Kun kysely on nimetön, eikä siinä kerätä muitakaan henkilötietoja, ei synny henkilötieto rekisteriä. Henkilötietorekisterin ylläpidon tulee olla tarkkaa, ja vaatisi lisätyötä. Vastaajat myös luultavammin vastaavat rehellisemmin silloin, kun vastauksia ei ole mahdollista yhdistää suoraan heihin. Kyselyn anonymiteetti varmistettiin määrittelemällä kyselyn asetuksista kyselyn olevan anonyymi. Kysely myös jaettiin vastaajille avoimen nettilinkin kautta, eli vastauksia ei voinut eritellä sen mukaan, minkä linkin kautta vastaaja on täyttänyt kyselyn.

Kaikki kerätty aineisto on käsitelty aineistohallintasuunnitelman mukaisesti. Aineistohallintasuunnitelma tukee opinnäytetyö prosessia ja luo mahdollisuuden luotettavaan aineiston käsittelyyn ja säilytykseen. Suunnitelmassa on huomioitu alkuperäisten vastausten säilyttäminen muokkaamattomina. Kaikki muutoksen on tallennettu omaksi tiedosto versioksi. Lokikirjan avulla opinnäytetyön tekijällä on pääsy alkuperäiseen, sekä muokattuihin versioihin. Lokikirjaan merkitään muutosten teosta päivämäärä sekä lyhyt kuvaus tehdystä muutoksesta.

6 AINEISTON ANALYSOINTI JA TULOKSET

Tässä kappaleessa esitän opinnäytetyön tärkeimmät tulokset. Aineiston analysointi paljasti verkostojen merkityksen nuorisotyössä sekä niiden kehittämistarpeet. Pohjahaastattelut ja kysely osoittavat laajan tuen verkostotoiminnalle alueella, mutta myös tarpeen tehokkaammalle ja säännöllisemmälle toiminnalle.

6.1 Aineiston analysointi

Aineiston analysointi laadullisesti oli monivaiheinen prosessi. Tässä kehittämistehtävässä se aloitettiin aineiston keräämisellä ja päättyi tulosten tulkintaan. Tulokset on esitetty tarkemmin seuraavissa alaluvuissa. Aineiston keräämisen jälkeen luin pohjahaastatteluista kerätyt muistiinpanot useaan kertaan, jotta vastauksista saatava kokonaiskuva hahmottuisi. Tämän jälkeen jaoin aineiston teemoihin, jotka nousivat esiin toistuvina aiheina pohjahaastatteluissa. Näitä teemoja olivat muun muassa verkostojen merkitys, roolit verkostotyössä sekä haasteet ja kehittämismahdollisuudet. Analyysin aikana huomioin sekä yhtäläisyydet että erot haastateltavien vastausten välillä.

Toteutin kyselyn aineiston analyysin samankaltaisella laadullisella aineistolähtöisellä analyysillä. Koska vastaajien määrä ei jakautunut tasaisesti vastaaja kuntien kesken, oli tärkeää käsitellä vastaukset laadullisina määrällisten sijaan. Jaoin kyselyvastaukset teemoihin vastausten sisältämien aiheiden perusteella. Tätä prosessia helpotti kyselyn tekovaiheessa tehty suunnittelu ja kyselyjärjestys, joka nopeutti tulosten teemoittelua ja tiivistämistä.

Analyysiprosessin avulla pyrin rakentamaan ymmärrystä siitä, millaisia näkökulmia ja kokemuksia esiintyi ja miten ne liittyvät opinnäytetyön tutkimuskysymyksiin. Lopullinen aineiston analyysi antoi perustan tulosten tulkinnalle ja johtopäätöksille, jotka esitän tarkemmin luvussa ”Pohdinta”.

6.2 Pohjahaastattelujen tulokset

Opinnäytetyön pohjahaastattelut tuottivat hyvää tietoa nuorisotyönverkostojen toteutumisesta käytännön tasolla. Haastattelut syvensivät ymmärrystä siitä, millaista verkostotyöskentely tällä hetkellä on nuorisotyössä sekä sitä millaista verkostotyöskentelyä alueella voitaisiin kehittää. Verkostojen merkitys työnkuvaan ja ammatilliseen kehitykseen nousivat haastatteluissa hyvin

esiin. Pohjahaastattelujen tulokset loivat pohjaa kyselyn suunnitteluun ja toteutukseen, lisäämällä ymmärrystä aiheeseen.

Haastattelemi eritysnuorisotyöntekijät kertoivat kuuluvansa useisiin eri verkostoihin. Verkostoja oli sekä paikallisesti toimivia moniammatillisia verkostoja kuin laajemman alueen nuorisotyöllisiä verkostoja. Haastatteluista selvisi, millaisia erilaisia rooleja verkostotyöskentelyssä voi olla. Verkoston mukaan haastattelemi eritysnuorisotyöntekijät toimivat koordinaattoreina, asiantuntijoina, osallistujina ja välillä myös verkostotapaamisen puheenjohtajana.

Verkostotapaamisten määrät vaihtelivat merkittävästi eri verkostojen kesken. Viikoittainen aikaresurssi verkostoihin osallistumisiin vaihteli haastateltavien mukaan puolestatoista tunnista jopa neljään tuntiin viikossa. Eniten aikaa veivät kasvotusten tapahtuvat verkostotapaamiset ja niihin valmistautuminen. Verkostojen tapaamistiheys oli vaihtelevaa. Kysyttäessä kuinka usein verkosto tapaamisia olisi hyvä olla, koettiin 1–3 kuukauden välein tapahtuva kokoontuminen sopivana. Jos tapaamisia on liian usein, voidaan ne kokea turhiksi, jos uusia läpikäytäviä asioita ei ole. Toisaalta liian pitkät välit laskevat verkostotoiminnan tehokkuutta.

Verkostojen merkitys

Pohjahaastatteluiden perusteella verkostojen merkitystä nuorisotyössä voi pitää erittäin suurena. Verkostot toimivat keskeisenä moniammatillisen työn mahdollistajana. Poliisi, sosiaalityö ja nuorisotyö toimivat yhteistyössä moniammatillisissa verkostoissa, joiden tavoitteena on työskennellä samaa päämäärää kohden, oman työnkuvan mukaisesti.

Verkostojen avulla voidaan tarjota asiakaslähtöistä palveluja ilman paikasta toiseen pomputtelua, sillä kaikki verkostoon osallistuvat toimijat ovat tietoisia toistensa työtavoista ja tarjoamista palveluista. Haastateltavien mukaan verkostojen kautta on mahdollista jakaa tietoa ja resursseja sekä kehittää yhteisiä toimintamalleja. Yhteistyö helpottaa palveluohjausta ja nuoren tukemista prosessien läpi. Avoimuus ja yhteinen päämäärä tekevät verkostotyöskentelystä merkityksellistä.

Verkostojen kehittäminen ja haasteet

Haastattelemi eritysnuorisotyöntekijät kertoivat olleensa aktiivisesti mukana eri verkostojen kehittämisessä, sekä luoden uusia verkostoja, että vahvistamalla olemassa olevien verkostojen toimintaa. Kehittämistoiminta koettiin mielekkäänä ja mielenkiintoisena omaa työtä virkistä-

vänä työnä. Verkostojen kehittämispäivät nousivat esiin haastatteluiden aikana, ne koettiin mukavina toimintamuotoina verkoston toiminnan kehittämisen sekä verkoston toimivuuden edistämisen kannalta.

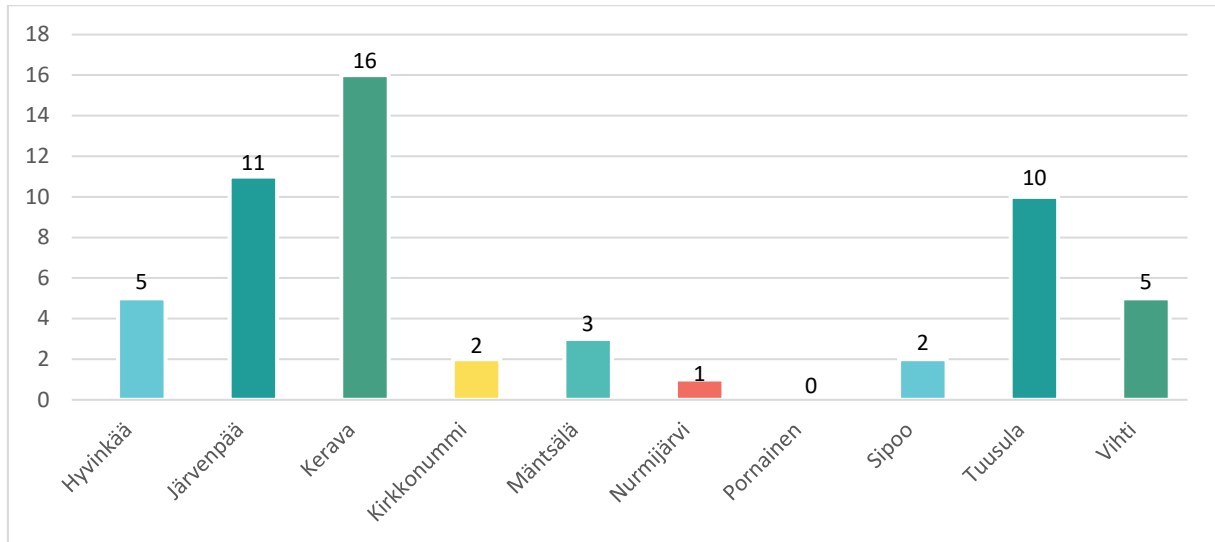
Verkostojen mahdollisia haasteita voivat olla verkostojen suurikokoisuus, epäselvät roolit sekä sitoutumattomuus. Hyvin toimivia verkostoja yhdisti tapaamisten sekä muun kommunikoinnin selkeät rakenteet. Tapaamisissa olisi hyvä olla puheenjohtaja, jonka vastuulla on keskustelun sujuva eteneminen. Näin varmistetaan, että kaikki käsiteltävät asiat keretään käydä läpi, eikä esimerkiksi kuulumiskierros valtaa tapaamiselta liikaa aikaa.

Verkostojen tulevaisuus nuorisotyössä

Verkostojen merkitys nuorisotyössä koettiin olevan merkittävä. Haastateltavien mukaan verkostot tulevat olemaan keskeinen osa nuorisotyötä. Verkostojen rooli on noussut varsinkin digitalisaation myötä, kun verkosto tapaamisia on ollut helpompi järjestää myös silloin, kun kaikki eivät pääse paikalle. Verkostojen avulla eri toimijat voivat yhdistää voimansa ja työskennellä yhteisesti nuorten hyväksi, yli kunta- ja toimialarajojen. Haastatteluissa korostui verkostojen tarjoamat mahdollisuudet tiedon jakamiseen ja yhteistyöhön, joka parantaa nuorisotyön tehokkuutta, vaikuttavuutta sekä uskottavuutta.

6.3 Kyselyaineisto ja tulokset

Kysely lähetettiin kymmeneen kuntaan ja siihen vastasi yhteensä 55 nuorisotyöntekijää yhdeksästä eri kunnasta (kuvio 1), 23 eri nuorisotalolta. Suurin osa vastaajista oli Keski-Uudenmaan alueelta, 78,18%. Syynä voi olla se, ettei muut kunnat koe kuuluvansa Keski-Uuteenmaahan ja ajattelivat ettei kysely koske heitä. Toisaalta lähikunnat tekevät muilta osin yhteistyötä, joka voi madaltaa kynnystä vastata naapurikunnasta saapuvaan kyselyyn.

Kuvio 1: Kyselyn vastaajien työskentelykunta

Vastaajista osa-aikaisia työntekijöitä oli 12/55 ja kokoaikaisia työntekijöitä 43/55. Vastauksia toivottiin kaikilta, joiden työaika painottuu suurelta osin ilta-aikaan. Ajattelin tämän lisäävän osa-aikaisten osallistumista kyselyyn. Syitä, miksi vain 12 osa-aikaista työntekijää vastasi kyselyyn voi olla monia. Yhtenä arvioina on toimistoajan puuttuminen tai sen vähäisyys. Vaikka kyselyyn oli mahdollista vastata puhelimella muun työn lomassa, on ohjaustyö laitettava silti etusijalle.

Arvio nykytilanteesta

Tällä hetkellä vastaajista 29/55 kuuluu jo johonkin nuorisotyön verkostoon. Heistä 25 on kokoaikaisia työntekijöitä ja neljä osa-aikaista työntekijää. Tämä vahvistaa ajatustani siitä, ettei osa-aikaisilla nuorisotalotyöntekijöillä ole usein mahdollisuuksia osallistua verkostoihin tai verkostotyöskentelyyn.

Verkostoon tällä hetkellä kuuluvista kahdeksan vastaajaa kokee verkostojen toimivan Keski-Uudellamaalla hyvin. 18/29 vastasi verkostojen toimivan kohtalaisesti ja 3/29 vastasi huonosti. Vastauksista on pääteltävissä, että verkostotyöskentelyä on mahdollista ja toivottavaa kehittää tulevaisuudessa.

Verkostoissa toimimisen hyödyiksi kerrottiin laaja-alaisen ja vaikuttavan nuorisotyön mahdollistamisen yli kuntarajojen. Kokemusten, tiedon ja ajankohtaisten ilmiöiden jakaminen nostettiin esiin useissa vastauksissa. Myös kommunikaation sujuvuus ja nopeus olemassa olevissa verkostoissa koettiin tehokkaaksi.

Haastavana verkostotoimisessa esiin nousi kokemukset siitä, että verkostotapaamisia oli haastava järjestää vaihtelevien aikataulujen vuoksi. Vastauksissa nousi esiin myös se, että usein verkosto tapaaminen saattaa kuluu kokonaan vain kuulumiskierroksessa eikä muiden asioiden käsittelyyn jää tarpeeksi aikaa tai asiat jäävät vain puheen tasolle eivätkä konkretisoidu. Verkostojen väliseen kommunikaatioon ei koeta olevan tarpeeksi resursseja ja verkostotyö jää muun työn jalkoihin.

Vastausten joukossa oli hyvä ehdotus siitä, että verkostotapaamisissa voisi olla ennalta sovittu läpikäytävä asia tai teema, johon liittyen järjestettäisiin koulutus tai muu ohjelma. Osana ohjelmaa voisi sitten olla vapaamuotoisempaa keskustelua. Näin koko tapaaminen ei jäisi vain kuulumisten vaihdoksi, vaan verkostotapaamisen sisältö saadaan mahdollisimman hyvin hyödynnettyä.

Nuorten liikkuvuus

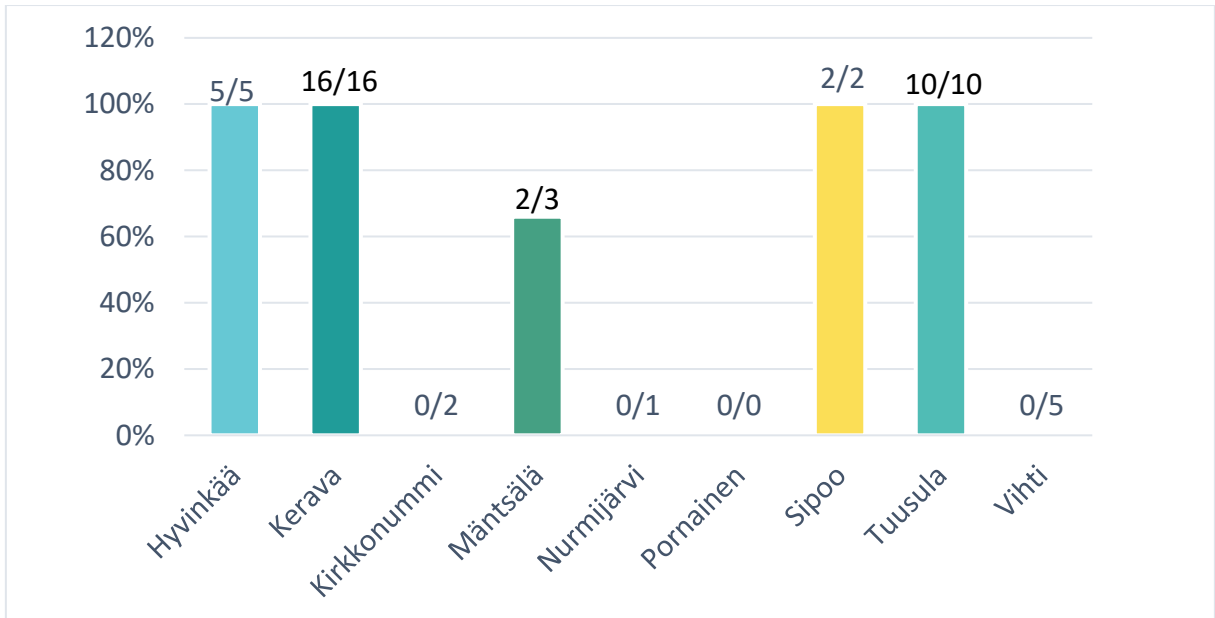
Kyselyssä haluttiin selvittää nuorten liikkuvuutta alueella, koska yksi perusteista verkoston tarpeelle oli samojen nuorten liikkuminen eri kuntien nuorisotiloilla. Noin 95% vastaajista kertoi, että alueella asuvat nuoret liikkuvat joko satunnaisesti tai usein muilla paikkakunnilla. Tätä tukee myös vastaukset kysymykseen ” Käykö nuorisotalollanne muissa kunnissa asuvia nuoria?”, johon 17/55 vastasi, että ”Käy usein” ja 37/55 vastasi ”Käy satunnaisesti”

Jaettava tieto

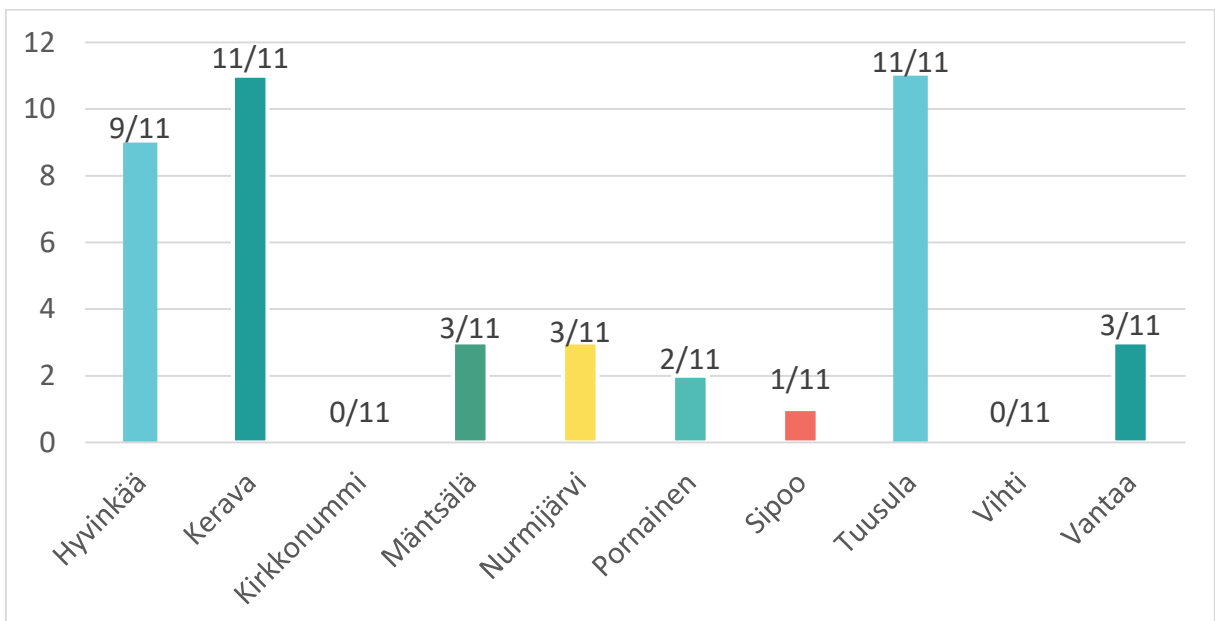
Seuraavat kysymykset olivat kyselyn oleelliset opinnäytetyön tutkimuskysymysten kannalta. Kysyttäessä, koetko nuorisotalotyön väliselle verkostolle olevan tarvetta alueella, vastasi 51/55 kyllä. Heistä 39 oli kokopäiväisiä työntekijöitä ja 12 osa-aikaisia työntekijöitä. Eli kaikki kyselyyn vastanneet osa-aikaiset ja suurin osa kokoaikaisista työntekijöistä kokevat tarvetta nuorisotalotyön verkostolle. Tulos vahvistaa tämän opinnäytetyön tutkimuskysymystä, onko Keski-Uudenmaan alueella tarvetta nuorisotalotyön verkostolle? Yksi lähtökohta opinnäytetyölle oli selvittää juuri osa-aikaisten nuorisotalotyöntekijöiden kokemusta aiheesta.

Alla olevissa kuviossa nähdään, kuinka moni nuorisotyöntekijä on kokenut Järvenpään yhdeksi tärkeimmistä kunnista yhteistyöverkoston kannalta (Kuvio 2), sekä mitkä kunnat Järvenpään nuorisotyöntekijät ovat kokeneet heidän kannaltaan tärkeimmiksi yhteistyökunniksi (Kuvio 3). Tuloksista on nähtävissä se, että Keski-Uudenmaan kunnat pitävät suurin osin yhtä. Kysymyksen vastausvaihtoehdoista yksi oli ”Muu, mikä?”. Kuvioon 3, se on merkitty ”Vantaa”, sillä

kaikki Muu, mikä vaihtoehdon valinnee Järvenpääläiset vastasivat Vantaan. Muiden kuntien vastauksissa oli mainittu Vantaan lisäksi Espoo, Siuntio, Riihimäki, Porvoo, Helsinki ja Lohja. Perusteluina monissa olivat vastaajan naapurikunta tai tieto, että oman kunnan nuoret viettävät paljon aikaa kyseisessä kunnassa.

Kuvio 2: Kunnat, joiden nuorisotyöntekijät nimesivät Järvenpään yhdeksi tärkeimmistä yhteistyökumppaneistaan tulevaisuuden verkostoissa.

Kuvio 3: Kunnat, joita Järvenpään nuorisotyöntekijät pitävät tärkeimpinä yhteistyökumppaneina tulevaisuuden verkostoissa.

Muu, mikä? vastaus vaihtoehto toi myös yhden varteen otettavan ehdotuksen. Mitä jos verkostoja olisi usea pienempi, jotka tapaavat keskenään ja kerran vuodessa olisi yksi isompi verkostotapaaminen kaikkien kymmenen kunnan kesken. Mielestäni tämä on varteen otettava vaihtoehto, sillä arjen työn kannalta ei välttämättä ole tarpeellista toimia tiiviissä verkostossa laajan alueen kesken. Juuri sen vuoksi kyselyssä haluttiin selvittää, mitkä kunnat kokevat Järvenpään yhdeksi tärkeimmistä verkostokumppani kunnista ja mitkä kunnat Järvenpäää kokee oleellisimmiksi yhteistyökunniksi.

Kysyttäessä millaista tietoa verkostossa olisi hyvä jakaa, tuli vastauksia tasaisesti kaikkiin annettuihin vastausvaihtoehtoihin, jotka olivat Tietoa tapahtumista, hyväksi havaittuja toimintamalleja, tietoa koulutus mahdollisuuksista ja tietoa nuoriin liittyvistä ilmiöistä. Vastausten tasainen jakautuminen eri vaihtoehtojen välillä osoittaa, että kaikki mainitut aiheet ovat tärkeitä nuorisotalotyön verkostossa. Vastaajien esiin nostamat ehdotukset, kuten sateenkaarevat asiat ja tapahtumat, kokemusten jakaminen, vertaistuki sekä tieto nuorten liikehinnästä alueiden välillä, täydentävät mainiosti annettuja vastausvaihtoehtoja. Näitä ideoita olisi voitu harkita myös osana alkuperäisiä vaihtoehtoja, sillä ne tukevat laajasti nuorisotalotyön verkoston tarpeita.

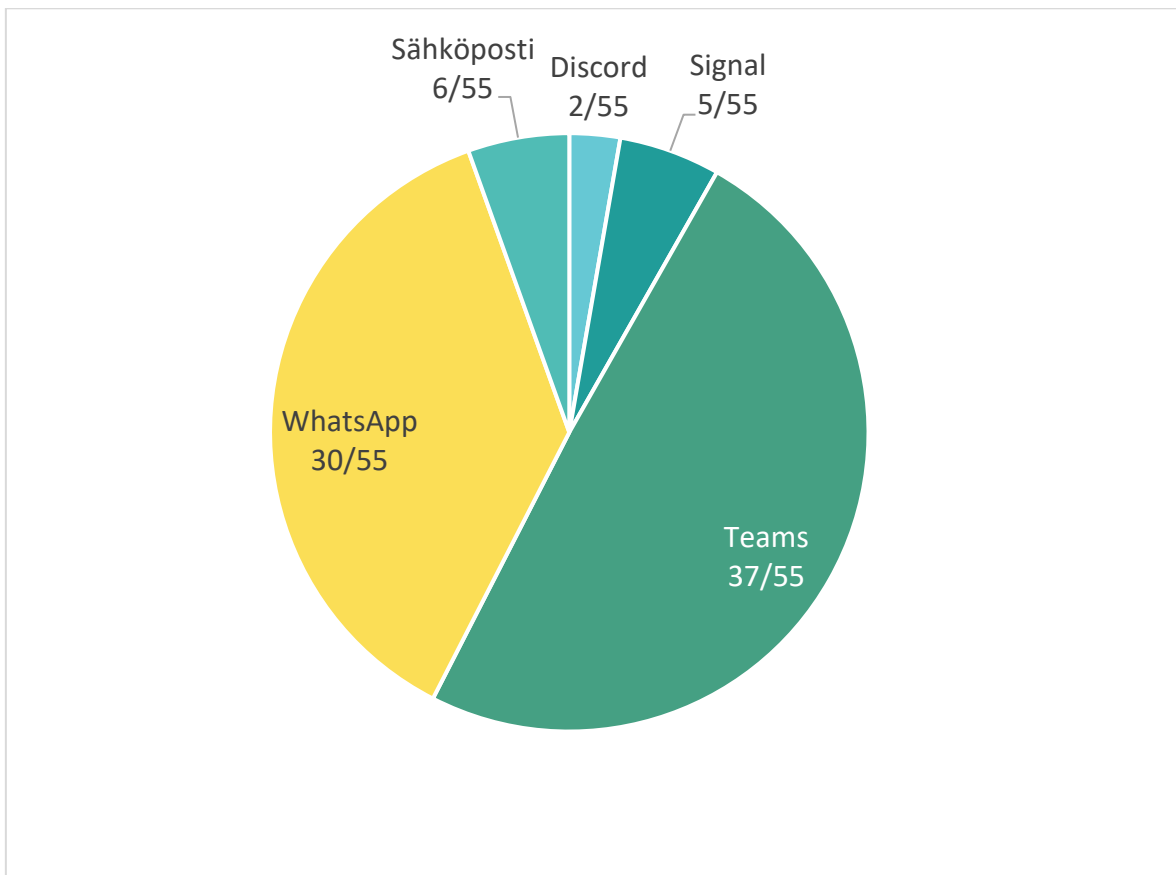
Verkostotapaamiset ja verkoston kommunikaatio

Verkostotapaamisten säännöllisyys ja ajankohdat aiheuttivat eniten hajontaa kyselyssä. Useimmat vastaajat toivoivat tapaamisia olevan joko neljästi tai kahdesti vuodessa. Vastaajista 9/55 toivoi tapaamisia kerran vuodessa. Saman verran vastauksia sai myös vaihtoehto kolmesti vuodessa. Kahdesti vuodessa vastattiin 20/55 kertaa ja neljä kertaa vuodessa vastasi 15/55 vastaajista. Kaksi vastaajaa toivoi tapaamisia useammin kuin neljästi vuodessa. Verkosto tapaamiset toivottiin pidettäväksi kasvokkain, vain kolme vastaajaa toivoi etätapaamisia.

Suosituimpia ajankohtia verkostolle olivat kevätkauden alku 35/55 sekä syyskauden alku, toimintakauden alkamisen jälkeen 29/55. Ääniä saivat myös vastausvaihtoehdot ”ennen syyskauden alkua” 23/55 ja ”kevät kauden lopulla” 20/55. Vastaajien ei tarvinnut valita vain yhtä vaihtoehtoa, heillä oli mahdollisuus valita usea vaihtoehto.

Tapaamisten ulkopuolinen kommunikointi koettiin olevan tarpeellisinta silloin, kun jotain verkoston kannalta oleellista tapahtuu. Esimerkiksi tietoa nuoriin liittyvistä ilmiöistä tai nuorten liikehdinnästä. Myös vastausvaihtoehto ”kuukausittainen kooste” sai 21/55 vastausta.

Seuraavassa kuviossa esitetään vastaajien ehdotuksia verkoston väliseen kommunikaatioon käytettävistä sovelluksista. Vaikka WhatsApp on saanut huomattavan paljon ääniä, on tärkeä huomioida, ettei sen käyttö ole sallittua kaikissa kunnissa tietoturvariskien vuoksi. Tästä syystä verkoston yhteinen Teams-kanava näyttää olevan luontevin vaihtoehto verkoston viestittelyyn. Teamsiin on mahdollista luoda oma välilehti jokaiselle kunnalle, johon on mahdollista päivittää omat kuulumiset. Lisäksi Teams kanavan keskustelu osio soveltuu nopeiden viestien lähettämiseen ja keskusteluun.

Kuvio 4: Vastaajien suosimat viestintäkanavat verkostossa.

7 POHDINTA

Tässä kappaleessa arvioin opinnäytetyöstä saamieni tulosten keskeisistä löydöksistä sekä opinnäytetyön onnistumista.

7.1 Yhteenveto kyselyn tuloksista

Tulokset vahvistivat omaa käsitystäni siitä, että nuorisotyön verkostot ovat merkittävässä roolissa Keski-Uudenmaan alueella. Lähes kaikki vastaajat kokivat verkostotoiminnan tärkeänä osana nuorisotyötä. Erityisesti kokoaikaisesti nuorisotyötä tekevät osallistuivat aktiivisesti erilaisiin verkostoihin. Sen sijaan osa-aikaisilla työntekijöillä oli havaittavissa haasteita osallistumisessa, jonka vuoksi verkoston hyödyt ja tiedon välittyminen nuorisotyössä ei kata koko työkenttää.

Kyselyn tulokset antavat arvokasta tietoa sekä nuorisotyön nykytilasta, että toivotusta kehityssuunnasta kohdealueella. Yksi merkittävimmästä havainnoista on se, että lähes kaikki vastaajat kokivat verkostotyön merkittävänä osana nuorisotyötä ja että, uudelle nuorisotalotyöhön keskittyvälle verkostolle on alueella tarvetta.

Toiseksi keskeiseksi teemaksi nostan verkostotapaamisten järjestämisen ja verkoston sisäisen kommunikoinnin. Tulokset osoittivat, että verkostotapaamisia toivottiin säännöllisesti, useamman kerran vuodessa. Lisäksi verkoston väliseen kommunikointiin kaivattiin selkeitä rakenteita ja resursseja.

Kolmas esiin noussut tema oli nuorten liikkuvuus. Vastausten perusteella suurin osa koki, että nuoret liikkuvat kuntarajojen yli. Tämä korostaa yhteydenpito kanavien merkitystä. Monen vastaajan mielestä juuri nuorten liikehdintä alueella oli yksi olennaisimpia asioita, josta verkostossa olisi hyvä keskustella verkostotapaamisten välillä. KUUMA-seudun ulkopuolisista kunnista erityisesti Vantaa nousi esiin kyselyn vastauksista. Vantaa ja erityisesti Tikkurila sijaitsee saman pääradan varrella kuin moni Keski-Uudenmaan kunta, joten nuoret liikkuvat siellä paljon.

Tulokset tukevat ajatustani siitä, että uudelle nuorisotalotyöhön perustuvalla verkostolle on kysyntää Keski-Uudellamaalla ja sen lähikunnissa. Verkostot nähdään teoriassa positiivisena

asiana, mutta verkostoihin käytettävää aikaa ei ole priorisoitu. Kyselyssä olisi ollut hyvä selvittää myös sitä, kuinka hyvin ilta-painotteiset verkostotapaamiset sopisivat kyselyyn vastanneille.

7.2 Vastaus tutkimuskysymyksiin

Opinnäytetyön ensimmäinen tutkimuskysymys ”Onko Keski-Uudenmaan alueella tarvetta nuorisotalotyön verkostolle” sai lähes yksimielisen myöntävän vastauksen. Vastajat korostivat verkostotoiminnan tärkeyttä osana nuorisotyötä. Vaikka verkostot nähtiin tärkeinä, vastauksista kuitenkin selvisi, ettei nykyiset verkostot mahdollista kaikkien osallistumista ja uudelle selkeästi nuorisotalotyöhön keskistyvälle verkostolle on tarvetta. Nuorisotalotyön verkoston avulla voidaan vahvistaa yhteistyötä eri kuntien nuorisopalvelujen välillä ja tarjota tasalaatuista nuorisotyötä koko alueella.

Toisena tutkimuskysymyksenä oli ”Mitkä kunnat ovat oleellisimpia yhteistyökumppaneita arjen työn kannalta”. Tätä selvitettiin kyselyssä pyytämällä kertomaan, mitkä kunnat he kokivat tärkeimmiksi yhteistyöverkoston kannalta. Kysymyksessä oli listattuna kohdealueen kunnat ja vastaajilla oli mahdollista valita useampia vastauksia. Lisäksi vaihtoehtona oli myös ”Muu, mikä?”, joka antoi mahdollisuuden mainita kuntia myös kohdealueen ulkopuolelta. Tämä lähestymistapa tarjosi kattavan kuvan siitä, mitkä kunnat nähtiin merkittävimpinä kumppaneina arjen työssä ja mahdollisti myös muiden potentiaalisten yhteistyökuntien esiin nostamisen. Eri-tyisesti Vantaa nousi esiin monissa vastauksissa.

Tulokset vahvistavat tarvetta ja kiinnostusta nuorisotalotyön verkostolle Keski-Uudellamaalla ja lähialueilla. Lisäksi ne tarjoavat konkreettista tietoa siitä, mitkä kunnat nähdään tärkeimpinä yhteistyökumppaneina arjen työn kannalta. Tämä tieto auttaa kehittämään ja vahvistamaan yhteistyötä alueella.

7.3 Opinnäytetyön onnistumisen arviointi

Alusta asti olisi ollut hyvä selvittää Keski-Uudenmaan ja KUUMA-kuntien ero. Koen että kyselyyn saattoi osa kohderyhmästä jättää vastaamatta sen vuoksi, että he eivät kokeneet kuuluvansa Keski-Uuteenmaahan.

Kyselyssä jäi huomioimatta opinnäytetyön kannalta keskeinen asia: onko vastaajilla mahdollista osallistua verkostotapaamisiin ilta-aikaan. Opinnäytetyön päätavoitteena oli selvittää, miten iltaisin työskentelevät osa-aikaiset nuorisotalotyöntekijät pääsisivät aktiivisesti mukaan verkostotoimintaan. Nykyiset verkostot toimivat päiväsaikaan, joka ei mahdollista osa-aikaisten nuorisotalotyöntekijöiden osallistumista. Tämä näkökulma jäi pois kyselystä, joka oli selvä puute. Kysymys olisi voitu sisällyttää kyselyyn lisäämällä kysymys siitä, olisivatko vastaajat valmiita osallistumaan ilta-aikaan järjestettäviin verkostotapaamisiin. On tärkeää tunnistaa osallistumisen esteitä ja tarpeita, jotta verkostot toimivat mahdollisimman sujuvasti ja osallistujat olisivat mahdollisimman sitoutuneita verkoston toimintaan. Jos tekisin kyselyä uudelleen nyt, kiinnittäisin huomiota tähän osa-alueeseen vahvemmin. Kysymyksen lisäksi kirjoittaisin lyhyen perustelun siitä, mitä kysymyksellä kartoitetaan, kertoen kyselyn kartoittavan nimenomaisesti osa-aikaisten nuorisotalotyöntekijöiden mahdollisuuksia osallistua verkostoihin.

Oman roolini tunnistaminen oli tärkeää, sillä omien ennakkokäsitysten tunnistaminen ja niiden vaikutusten tiedostaminen olivat keskeisiä tekijöitä kyselyn suunnittelussa ja toteutuksessa. Huomasin, että omat kokemukseni osa-aikaisena nuorisotalotyöntekijänä nousi ajoittain liian suureen rooliin. Uskoisin tämän olleen syynä myös siihen, miksi ilta-aikaan tapahtuvien verkostotapaamisten sopivuus jäi kyselyssä kartoittamatta.

Opinnäytetyössä on hyödynnetty OpenAI ChatGPT 3.5 tekoälyä opinnäytetyön aikataulun suunnittelussa, ideoiden testaamisessa sekä opinnäytetyön tekstirakenteen hahmottelussa. Tekoälyä ei ole käytetty luomaan uutta tekstiä, mutta sitä on hyödynnetty itse kirjoitetun tekstin muokkaamiseen, pyytämällä kehitysehdotuksia. Tekoälyä on käytetty myös tekstirakenteen optimointiin, väliotsikoiden suunnittelun avulla ja kappalejärjestysten tarkistamisella.

7.4 Tilaajan palaute

Tilaaja kiinnitti huomiota ja antoi kehitysehdotuksia työn sisältöön sekä kiitteli pohdintaosuudessa esille tuotuja asioita. Ilta-aikaan tapahtuva nuorisotalotyöntekijöiden tapaaminen on haastava toteuttaa. Tilaaja nosti esiin palautteessaan verkostotapaamisten kustannukset. On hyvä miettiä, paljon verkosto tulee työnantajalle maksamaan. Tilaaja nosti esiin kokouksen järjestämiskulujen lisäksi ilta-ajan palkat sekä matkakustannukset. On myös hyvä huomioida, mitä vaikutuksia syntyy, jos kaikki alueen nuorisotalot ovat samaan aikaan kiinni verkostotapaamisten vuoksi. Kustannukset nousevat, jos nuorisotiloille päätetään järjestää sijaiset verkostotapaamisten ajaksi.

8 TOIMENPIDE-EHDOTUKSET

Tässä kappaleessa on yhteen veto siitä, millaisen toimenpide-ehdotuksen verkoston perustamisesta olen antanut opinnäytetyön tilaajalle.

8.1 Verkoston perustaminen

Tulosten perusteella Hyvinkää, Kerava ja Tuusula nousivat esiin tärkeimpinä yhteistyökumppaneina Järvenpäälle. Näiden kuntien välinen yhteistyö olisi hyödyllistä erityisesti arjen työn kannalta. Hyvinkää, Järvenpää, Kerava ja Tuusula ovat kaikki pääradan varrella sijaitsevia kuntia, joten nuorten liikehdintä kuntien välillä on helppoa. Liian laaja verkosto voi hidastaa ja hankaloittaa toimintaa, joten on tärkeää pitää verkosto helposti hallittavana.

Vaikka verkoston pääpaino olisikin neljän kunnan verkosto, olisi hyvää pitää avoinna myös mahdollisuus laajemmalle kokoontumiselle, johon kutsuttaisiin koko KUUMA-seudun sekä mahdollisesti Vantaan, erityisesti Tikkurilan alueen nuorisotalotyötä tekevät tahot.

Kokonaisuudessaan verkostoon kutsuttavat kunnat tulisi valita siten, että ne mahdollistavat tehokkaan yhteistyön nuorisotyön kehittämiseksi ja tarjoamiseksi alueella. Tärkeä on myös varmistaa, että kaikilla kunnilla on resursseja sekä sitoutuneisuutta osallistua verkoston toimintaan.

8.2 Vastuuhenkilöt ja koordinointi

Verkoston organisoimisessa on tärkeä määritellä selkeästi sen rakenne ja vastuuhenkilöt. Jokaisesta verkostoon osallistuvasta kunnasta olisi hyvä nimetä yksi vastuuhenkilö, jonka vastuulla on verkoston toiminnan koordinointi omassa kunnassa, sekä verkoston sisäisen kommunikoinnin ylläpito. Vastuuhenkilöiden avulla varmistetaan, että verkoston tavoitteet toteutuvat ja että kaikki osapuolet ovat aktiivisesti mukana toiminnassa.

Lisäksi verkostolle olisi hyvä nimetä yksi koordinaattori, joka vastaa koko verkoston toiminnan organisoinnista. Tämä henkilö toimii linkkinä eri kuntien vastuuhenkilöiden välillä ja varmistaa, että verkoston toiminta etenee sujuvasti ja tehokkaasti. Koordinaattorin vastuulla on verkostotapaamisten koolle kutsuminen. Koordinaattori voi jakaa tapaamisten sisältöjen suunnittelu vastuuta muiden kuntien vastuuhenkilöille. Koska Järvenpään nuorisopalvelut ovat olleet opinnäytetyön tilaajana, ehdotan koordinaattorin tulevan Järvenpäästä.

Verkoston toimintaan tarvitaan alueen esihenkilöiden tuki. Tämä varmistaa, että verkoston toiminta on linjassa organisaatioiden tavoitteiden kanssa. Esihenkilöiden tuki verkostolle vaikuttaa myös siihen, kuinka sitoutuneita verkoston jäsenet ovat ja kuinka paljon he voivat käyttää työaikaan verkostotyöhön.

8.3 Verkostotapaamiset ja viestintä

Verkostotapaamisten suunnittelussa on olennaista huomioida ajankohtaiset tarpeet ja ilmiöt. Ehdotukseni on, että verkosto tapaamisia olisi hyvä järjestää kolmesti vuodessa, painottuen iltaiikseen. Tapaamisten sisältönä olisi koulutusmaisia, esimerkiksi työpajoja nuorisotyön ajankohtaisista aiheista. Näin tapaamisten sisältö olisi strukturoitu, jonka vuoksi voidaan tehokkaasti käsitellä ajankohtaisia aiheita ja edistää verkoston toimintaa.

Tapaamisten ajankohdat voisivat olla syyskuussa, kun syyskausi on jo käynnissä mutta kesä on vielä tuoreessa muistissa. Tammikuussa kevätkauden alkaessa, mikä oli myös suosittu ajankohta kyselyn mukaan sekä kevätkauden lopulla, jolloin olisi mahdollisuus jakaa kesälle suunniteltuja toimintoja verkoston kesken. Verkostotapaamiset olisi hyvä pitää kasvotusten, mutta etäosallistumismahdollisuus on hyvä ottaa huomioon, sillä välimatkat voivat olla pitkiä.

Syyskuun tapaamiset mahdollistivat kesän ilmiöiden kertaamisen, kauden toimintojen ja aukioloaikojen jakamisen sekä tulevien tapahtumien ja yhteistyömahdollisuuksien läpikäymisen. Kevään lopulla järjestettävässä tapaamisessa on mahdollisuus kerrata kulunutta kautta ja jakaa kesätoimintojen sisältöjä. Syksyn ja loppukevään tapaamiset voisivat olla verkoston neljän ydin kunnan, eli Hyvinkään, Järvenpään, Keravan ja Tuusulan välisiä. Kun taas tammikuun tapaamiset voisivat olla laajoja, koko alueen yhteisiä tapaamisia, jolloin mukana olisivat kaikki KUUMA-seudun kymmenen kuntaa, sekä mahdollisesti kyselyissä paljon esiin nostettu Vantaa voitaisiin kutsua mukaan.

Verkoston viestinnässä tehokkuus on keskeisessä roolissa, jotta verkoston jäsenet pysyvät ajan tasalla nuoriin liittyvistä ilmiöistä. Kyselyn vastauksista nousi toive viestinnän säännöllisyydestä. Vastausvaihtoehto ”kuukausittainen kooste” vastattiin kyselyssä 21 kertaa. Tapaamisten välissä tapahtuva kommunikointi koettiin erityisen tärkeäksi silloin, kun jotain verkoston kanalta oleellista tapahtuu, kuten nuorten liikehdintä alueella ja nuoriin liittyvät ilmiöt.

Ehdotan perustettavaksi verkostolle omaa Teams kanavaa, jossa jokaisella kunnalla olisi oma osio, johon he voivat jakaa kuukausittain kuulumiset ja ilmiöt omasta kunnastaan sekä tietoa

kunnan tapahtumista. Koska WhatsAppin käyttö ei ole kaikkialla sallittua tietoturvasyistä, toimisi Teams-kanavan keskusteluosio nopeaan viestintään ja sellaisen tiedon jakamiseen, joka on oleellista kertoa ajankohtaisesti. Teams toimii myös hyvänä kanavana tiedottamiseen, esimerkiksi tulevien koulutusten tai muiden kiinnostavien tapahtumien osalta.

8.4 Osaamisen jakaminen

Verkoston tavoitteena on tukea nuorisotalotyön ammatillisen osaamisen kasvua ja kehittymistä. Nuorisotalotyön kehittäminen alueella voidaan aloittaa jakamalla hyviä käytänteitä ja toimintoja. Esimerkiksi olemassa olevat valmiit tietovisat, välituntitoiminnot ja muut materiaalit ovat hyvä aloituspiste verkostotoiminnalle.

Verkosto voi tukea nuorten vaikutusmahdollisuuksien lisäämistä tarjoamalla osaamista ja materiaaleja, jotka tukevat nuorten osallistumista ja vaikuttamista. Esimerkkinä tästä Järvenpäässä aktiivisesti toimiva vertaisnuori toiminta, jonka toimintamalleja ja koulutus materiaaleja voidaan jakaa verkostojen jäsenille.

Koska verkoston jäsen kunnat sijaitsevat lähellä toisiaan, voidaan osaamista hyödyntää helposti. Kaikkien ei välttämättä tarvitse järjestää omaa toimintaa, vaan tapahtumia ja toimintoja voidaan jakaa kuntien kesken. Verkosto voi toimia alustana erilaisten koulutusmahdollisuuksien jakamiselle. Tämä voi sisältää kutsuja muiden kuntien nuorisotyöntekijöille osallistua verkoston jäsenkuntien järjestämiin koulutuksiin tai tiedottaa muista julkisista koulutuksista.

8.5 Mahdolliset haasteet

Verkoston juurruttaminen voi kohdata useita haasteita. Ensimmäisenä verkoston jäsenten sitoutuminen voi olla vaikeaa, kun käytettävien resurssien määrä vaihtelee kuntien välillä. Jotta verkosto voi toimia tehokkaasti, sen jäsenten on oltava sitoutuneita ja osallistuttava verkoston toimintaan. Sitoutuneisuus ja osallistuminen ovat keskeisiä tekijöitä, jotka mahdollistavat tehokkaan toiminnan.

Toinen haaste on työajan riittävyys. Nuorisotyöntekijöiden työkuorma on usein jo valmiiksi suuri, joten lisääntyvä työkuorma verkostotyön parissa voi olla vaikeaa ilman riittäviä resursseja, etenkin verkoston vastuuhenkilöiden ja koordinaattorin osalta.

Koordinointi on toimivan verkoston avaintekijä. Ilman selkeää koordinaattoria voi olla vaikeaa ylläpitää tehokasta viestintää ja varmistaa verkostojen tavoitteiden mukainen työskentely.

Koordinaattorin tehtävänä on jakaa verkostotapaamisten suunnittelun taakkaa verkoston vastuuhenkilöille, jottei hänen oma työtaakkansa kasvaisi liian suureksi. Yhden pysyvän koordinaattorin valinta on parempi vaihtoehto kuin vaihtuva vastuun jako, mikä voi johtaa epäselvyyksiin siitä, kenen vastuulla on seuraavan tapaamisen järjestäminen.

Tapaamisten välillä ylläpidettävä kommunikointi pitää yllä verkostoa. Tällöin myös verkostoon sitoutuneisuus kasvaa. Jos kommunikointia ei ylläpidetä, on vaarana, että myös verkostotapaamiset jäävät prioriteetti listalla taka-alalle. Myös epäselvät tavoitteet voivat haitata verkoston toimintaa. Kaikkien verkoston jäsenten on ymmärrettävä selvästi verkoston tavoitteet ja työn tarkoitus.

Haasteisiin on hyvä ottaa huomioon myös verkoston kustannukset. Lisäksi on hyvä pohtia tarkkaan, millaisia vaikutuksia syntyy, jos kaikki alueen nuorisotilat ovat kiinni samanaikaisesti. Tai kuinka paljon verkoston kustannukset nousevat, jos nuorisotaloille tarvitaan sijaiset nuorisotalotyöntekijöille. Verkoston perustamisen seuraava vaihe olisi kustannusten laskeminen.

8.6 Seuranta ja arviointi

Verkoston toiminnan seurannassa ja arvioinnissa on tärkeä ottaa käyttöön selkeät mittarit, joiden avulla voidaan arvioida verkoston tehokkuutta ja vaikuttavuutta. Mittareiden luomisessa voidaan hyödyntää esimerkiksi Kanuunan nuorisotyön kriteeristöä (Kanuuna 2023), sekä verkoston itse listaamia tavoitteita.

Arvioinnin säännöllisyys on tärkeä osa verkoston kehittämistä. Säännöllinen arviointi, esimerkiksi verkostotapaamisten yhteydessä voi lisätä jäsenten sitoutuneisuutta, kun saavutetut tavoitteet käydään yhdessä läpi. Arvioinnin avulla voidaan tunnistaa verkoston vahvuudet ja kehittämiskohteet sekä tehdä tarvittavat muutokset, jotta verkoston toiminta saadaan vastaamaan paremmin tavoitteita.

LÄHTEET

- Asemanlapset ry 2024. K-0-työ. Viitattu 4.3.2024 <https://asemanlapset.fi/toimintamuotomme/konfliktityo/k-0-kiusaamiseen-puuttuva-tyo/>
- Gretschel, Anu 2007. Nuorisotalo mahdollistavan lähiyhteisönä. Teoksessa Anu Gretschel & Tomi Kiilakoski (toim.) Lasten ja nuorten kunta. Nuorisotutkimusseura julkaisuja 77, 193–206
- Gretschel, Anu 2016. Nuori – Ei asiakkaaksi, vaan vaikuttamaan nuorisotyön keinoin. Teoksessa Tommi Hoikkala & Anna Sell (toim.) Nuorisotyötä on tehtävä. Menetelmien perustat, rajat ja mahdollisuudet. (Äänikirja.) Nuorisotutkimusverkoston/nuorisotutkimusseura julkaisuja 76. Helsinki: Nuorisotutkimusseura, 243–262
- Haapakoski, Riina 2015. Maaseudun nuorisotalot – Ominaisuuksia ja mahdollisuuksia itäisellä Uudellamaalla. Humanistinen ammattikorkeakoulu. järjestö- ja nuorisotyönkoulutusohjelma. Opinnäytetyö. Viitattu 26.1.2024. <https://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-2015091114534>
- Hyvinkää 2024a. Nuorisotilat. Viitattu 16.4.2024. <https://www.hyvinkaa.fi/kulttuuri-ja-vapaa-aika/nuoriso/yhteystiedot-ja-nuorisotilat/>
- Hyvinkää 2024b. Kerho- ja ohjaustoiminta. Viitattu 16.4.2024. <https://www.hyvinkaa.fi/kulttuuri-ja-vapaa-aika/nuoriso/kerho-ja-ohjaustoiminta/>
- Inkinen Ronja 2024. Suullinen tiedonanto. 10.5.2024. Järvenpää
- Into – etsivä nuorisotyö ja työpajatoiminta ry 2024. Etsivä nuorisotyö. Viitattu 16.2.2024. <https://www.intory.fi/etsiva-nuorisotyo/>
- Järvenpään kaupungin perusopetuksen opetussuunnitelma 2016. Viitattu 15.2.2024 <https://eperusteet.opintopolku.fi/eperusteet-ylops-service/api/dokumentit/27685248>
- Järvenpään kaupunki 2024a. Järvenpää lukuina. Viitattu 15.2.2024. <https://www.jarvenpaa.fi/kaupunki-ja-paatöksenteko/jarvenpaa-tietoa/jarvenpaa-lukuina>
- Järvenpään Kaupunki 2024b. Nuorisotilan aukioloajat ja tapahtumat. Viitattu 26.2.2024. <https://www.jarvenpaa.fi/vapaa-aika-ja-harrastaminen/nuorten-palvelut/aukioloajat>
- Järvenpään kaupunki 2024c. Ammatilliset työpajat. Viitattu 16.2.2024. <https://www.jarvenpaa.fi/yrittaminen-ja-tyo/tyonhakijalle/tukea-työllistymiseen/ammattilliset-tyopajat>
- Järvenpää Kaupunki 2024d. Työmuodot ja yhteystiedot. Viitattu 15.2.2024. <https://www.jarvenpaa.fi/vapaa-aika-ja-harrastaminen/nuorten-palvelut/tyomuodot>
- Järvenpään kaupunki 2024e. Etsivä nuorisotyö. Viitattu 16.2.2024. <https://www.jarvenpaa.fi/vapaa-aika-ja-harrastaminen/nuorten-palvelut/etsiva-nuorisotyo>
- Järvensivu, Timo 2019. Verkostojen johtaminen : opi ja etene yhdessä. (E-kirja) Helsinki: BoD - Books on Demand
- Kanuuna 2023. Nuorisotyön kriteeristö. Viitattu 18.3.2024 https://www.nuorisokanuuna.fi/sites/default/files/materiaalipankki/2023-08/Nuorisotyön%20kriteeristö_0.pdf

- Kanuuna 2024a. Kanuuna lyhyesti. Viitattu 11.3.2024. <https://www.nuorisokanuuna.fi/index.php/fi/kanuuna-lyhyesti>
- Kanuuna 2024b. Kanuuna sulkee ovensa. Viitattu 11.3.2024. <https://www.nuorisokanuuna.fi/index.php/artikkelit/kanuuna-sulkee-ovensa>
- Kerava 2023. Keravan ja Järvenpään nuorisopalveluiden yhteishankkeeseen myönnetty 201 000 euroa. Viitattu 15.2.2024. <https://www.kerava.fi/nuoret/keravan-ja-jarvenpaan-nuorisopalveluiden-yhteishankkeeseen-myonnetty-201-000-euroa/>
- Kerava 2024a. Nuorisotilat. Viitattu 18.3.2024. <https://www.kerava.fi/kulttuuri-ja-vapaa-aika/nuorille/nuorisotilat/>
- Kerava 2024b. Liikkuva nuorisotyö. Viitattu 18.3.2024. <https://www.kerava.fi/kulttuuri-ja-vapaa-aika/nuorille/palvelut-nuorille/liikkuva-nuorisotyö/>
- Kirkkonummi 2024a. Nuorisotilat. Viitattu 16.4.2024. <https://kirkkonummi.fi/nuorisotilat/>
- Kirkkonummi 2024b. Masalan monitoimitalon nuorisotila. Viitattu 16.4.2024. <https://kirkkonummi.fi/masalan-monitoimitalon-nuorisotila/>
- Kirkkonummi 2024c. Veikkolan nuorisotila. Viitattu 16.4.2024. <https://kirkkonummi.fi/veikkolan-nuorisotila/>
- Kirkkonummi 2024d. Nuorisotila Fyyri. Viitattu 16.4.2024. <https://kirkkonummi.fi/nuorisotila-fyyri/>
- Kuuma-seutu 2024. Viitattu 21.3.2024. <https://www.kuuma.fi>
- Kylmäkoski, Merja 2016. Eteinen, vessa, keittokomero ja huone – niistä on nuorisotila tehty. Teoksessa Tommi Hoikkala & Anna Sell (toim.) Nuorisotyötä on tehtävä. Menetelmien perustat, rajat ja mahdollisuudet. (Äänikirja.) Nuorisotutkimusverkoston/nuorisotutkimusseuran julkaisuja 76. Helsinki: Nuorisotutkimusseura, 393–409
- Leinonen, Minna & Otonkorpi-Lehtoranta, Katri & Heiskanen Tuula 2017. Kyselyhaastattelu. Teoksessa Matti Hyvärinen, Pirjo Nikander & Johanna Ruusuvuori (toim.) Tutkimushaastattelun käsikirja. (E-kirja) Tampere: Vastapaino.
- Lundbom, Pia 2014. Ehkäisevä työ käsitteenä ja toimintana. Teoksessa Sanna Pylkkänen & Reijo Viitanen (toim.) ehkäisevä työ pedagogisesti. Helsinki: Humanistinen ammattikorkeakoulu, 8–14. Viitattu 19.3.2024. <https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/89066/978-952-456-184-6.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
- Mäntsälä 2024. Nuorisotila. Viitattu 16.4.2024. <https://www.mantsala.fi/vapaa-aika-ja-matkailu/nuorille/nuorisotyö/nuorisotila/>
- Nuorisolaki 1285/2016.
- Nuorisotutkimusseura ry 2024. Avoin nuorisotyö. Viitattu 16.2.2024. <https://www.nuorisotutkimusseura.fi/nuorisotutkimuspaivat2020-tyoryhmat-avoin-nuorisotyö>
- Nurmijärvi 2022. KUUMA-seudun yhteistyötä tehty jo 20 vuotta. Viitattu 9.4.2023. <https://www.nurmijarvi.fi/kuuma-seudun-yhteistyota-tehty-jo-20-vuotta/>

- Nurmijärvi 2024a. Nuorisotilat Ahjola. Viitattu 16.4.2024. <https://www.nurmijarvi.fi/kuntalaisen-palvelut/lasten-nuorten-ja-perheiden-palvelut/nuorena-nurmijarvella/nuorisotilat/ahjola/>
- Nurmijärvi 2024b. Nuorisotilat Klaukkala, Haikala. Viitattu 16.4.2024. <https://www.nurmijarvi.fi/kuntalaisen-palvelut/lasten-nuorten-ja-perheiden-palvelut/nuorena-nurmijarvella/nuorisotilat/haikala/>
- Nurmijärvi 2024c. Nuorisotilat Klaukkala, Monikon nuorisotila. Viitattu 16.4.2024. <https://www.nurmijarvi.fi/kuntalaisen-palvelut/lasten-nuorten-ja-perheiden-palvelut/nuorena-nurmijarvella/nuorisotilat/monikon-nuorisotila/>
- Nurmijärvi 2024d. Nuorisotilat Rajamäki. Viitattu 16.4.2024. <https://www.nurmijarvi.fi/kuntalaisen-palvelut/lasten-nuorten-ja-perheiden-palvelut/nuorena-nurmijarvella/nuorisotilat/rajamaki/>
- Nurmijärvi, 2024e. Nuorisotilat Röykkä. Viitattu 16.4.2024. <https://www.nurmijarvi.fi/kuntalaisen-palvelut/lasten-nuorten-ja-perheiden-palvelut/nuorena-nurmijarvella/nuorisotilat/roykka/>
- Pornainen 2024. Nuorisotalo Ponu. Viitattu 16.4.2024. <https://pornainen.fi/kasvatus-koulutus/nuorisopalvelut-ponu/>
- Puusa, Anu 2020. Haastattelu tyypit ja niiden metodiset ominaisuudet. Teoksessa Anu Puusa & Pauli Juuti (toim.) Laadullisen tutkimuksen näkökulmat ja menetelmät. (E-Kirja.) Gaudemus, 99–112 (luettu selainversiona)
- Rikksentorjuntaneuvosto 2024. Ankkuri. Viitattu 4.3.2021. <https://rikksentorjunta.fi/ankkuri>
- Räisänen, Anu 2005. Kehittävään arviointiin. Teoksessa Heikki K. Lyytinen & Anu Räisänen (toim.) Kehittämissuuntaa arvioinnista. Jyväskylä: Jyväskylän yliopistopaino, 109–128. Viitattu 15.5.2024. <https://jyx.jyu.fi/bitstream/handle/123456789/84945/978-951-39-3242-8.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
- Salo, Noora 2024. Suullinen tiedonanto. 20.3.2024. Järvenpää.
- Sipoo 2024a. Söderkullan nuorisotila Pleissi. Viitattu 16.4.2024. <https://www.sipoo.fi/asiointikanava/soderkullan-nuorisotila-pleissi/>
- Sipoo 2024b. Nikkilän nuorisotalo Nuorkka. Viitattu 16.4.2024. <https://www.sipoo.fi/asiointikanava/nikkilan-nuorisotalo-nuorkka/>
- Soanjärvi, Katariina 2016. Nuorisotyön verkostoituminen – Nuorisotyöntekijöiden yhteistyöstä osaamisverkostoksi. Teoksessa Tommi Hoikkala & Anna Sell (toim.) Nuorisotyötä on tehtävä. Menetelmien perustat, rajat ja mahdollisuudet. (Äänikirja.) Nuorisotutkimusverkoston/nuorisotutkimusseuran julkaisuja 76. Helsinki: Nuorisotutkimusseura, 155–167
- TENK 2023. Hyvä tieteellinen käytäntö ja sen loukkausepäilyjen käsitteleminen Suomessa. Tutkimuseettisen neuvottelukunnan julkaisuja 2/2023. Viitattu 28.3.2024. https://tenk.fi/sites/default/files/2023-03/HTK-ohje_2023.pdf
- Tiainen, Sami 2013. Alueellisen nuorisotyön kehittäminen Kellokoskella. Humanistinen ammattikorkeakoulu. Kansalaistoiminnan ja nuorisotyön koulutusohjelma. Opinnäytetyö. Viitattu 22.3.2024. <https://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-201305138129>

- Tiittula, Liisa & Ruusu vuori, Johanna 2005. Johdanto. Teoksessa Liisa Tiittula & Johanna Ruusu vuori (toim.) Haastattelu. (E-kirja.) Tampere: Vastapaino
- Tilastokeskus 2024. Väestö ja yhteiskunta. Viitattu 3.4.2024. https://www.tilastokeskus.fi/tup/suoluk/suoluk_vaesto.html
- Tuomi, Jouni & Saarijärvi, Anneli 2018. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. (E-Kirja.) Helsinki: Tammi. (luettu selainversiona)
- Tuusula 2024a. Toimipisteet. Viitattu 26.3.2024. https://www.tuusula.fi/index.tpl?sivu_id=8136
- Tuusula 2024b. Jäsenkortit. Viitattu 26.3.2024. https://www.tuusula.fi/sivu.tpl?sivu_id=8153
- Valtioneuvoston kanslia 2019. Verkostojohtamisen opas. Helsinki, valtioneuvoston kanslia, 13–22. Viitattu 22.2.2024. https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/161513/VNK_12_19_Verkostojohtamisen_opas.pdf
- Vihti 2024a. Kirkonkylän nuorisotila Mesta. Viitattu 19.3.2024. <https://www.vihti.fi/kulttuuri-ja-vapaa-aika/nuoriso/palvelut/nuorisotilat/kirkonkylan-nuorisotila-mesta/>
- Vihti 2024b. Nummelan nuorisotila. Viitattu 19.3.2024. <https://www.vihti.fi/kulttuuri-ja-vapaa-aika/nuoriso/palvelut/nuorisotilat/nummelan-nuorisotila-nurkka/>
- Vihti 2024c. Otalammen nuokkari. Viitattu 19.3.2024. <https://www.vihti.fi/kulttuuri-ja-vapaa-aika/nuoriso/palvelut/nuorisotilat/otalammen-nuokkari/>

HAASTATTELUT

- Liikanen, Krista 2024. Erityisnuorisotyöntekijä. Järvenpää 23.2.2024. Haastattelija Noora Paakki.
- Pasanen, Miika 2024, Erityisnuorisotyöntekijä. Järvenpää 21.2.2024. Haastattelija Noora Paakki.

LIITTEET

Liite 1:

Haastattelukysymykset

Verkostoihin osallistuminen ja aktiivisuus

1. Mihin kaikkiin verkostoihin kuulut tällä hetkellä?
2. Millainen rooli sinulla on näissä verkostoissa?
3. Kuinka aktiivisesti osallistut verkostojen toimintaan? / Minkä verran aikaa sinulle kuluu viikoittain verkostoissa toimimiseen keskimäärin?
4. Mitkä ovat suurimmat aikaa vievät osa-alueet verkostotyöskentelyssä?
5. Kuinka usein verkostot kokoontuvat tapaamisiin?
6. Millainen on hyvä tapaamis- ja/tai kommunikointiväli verkostossa?

Verkostojen merkitys

1. Miten näet verkostojen merkityksen omassa työssä?
2. Mitkä tekijät tekevät verkostotoista merkityksellisiä juuri nuorisotyössä?

Haasteet ja onnistumiset

1. Millaisia haasteita olet kohdannut verkostoissa toimiessasi?
2. Miten varmistetaan, että erilaiset näkökulmat otetaan huomioon verkostotoiminnassa?
3. Miten käsittelet mahdollisia konflikteja tai erimielisyyksiä verkostossa?
4. Haluaisitko jakaa jonkin onnistumisen tai hyvän muiston verkostotyöhön liittyen?

Verkostojen kehittäminen

1. Kuinka olet osallistunut verkostojen kehittämiseen omassa työssäsi?
2. Miten näet verkostojen tulevaisuuden nuorisotyössä?

Liite 2:

Kartoitus nuorisotalotyön verkoston tarpeesta

Hei,

Olen Humanistisen ammattikorkeakoulun opiskelija ja teen opinnäytetyötä yhteistyössä Järvenpään nuorisopalveluiden kanssa. Opinnäytetyöni tavoitteena on kartoittaa, millainen tarve on nuorisotalotyöntekijöiden väliselle verkostolle Keski-Uudenmaan alueella.

Kutsun nyt kaikki Keski-Uudellamaalla nuorisotaloilla työskentelevät osallistumaan tähän tutkimukseen. Kysely on avoin kaikille nuorisotalotyötä tekeville, mutta erityisesti toivon vastauksia niiltä, joiden työ painottuu suurelta osin ilta-aikaan.

Arvostan suuresti aikaasi ja panostasi tähän tutkimukseen. Vastauksesi auttavat hahmottamaan nuorisotalotyön tarpeita ja luomaan kestäviä verkostoja tulevaisuudessa. Kyselyyn vastaaminen vie noin 5–10 minuuttia ja vastausaika on 31.3.2024 asti.

Kiitos jo etukäteen osallistumisestasi

Ystävällisin terveisin
Noora Paakki

<https://link.webpolsurveys.com/S/0D959E0FA19E435B>

Liite 3:

Nuorisotalotyön verkoston tarvekartoitus Keski-Uudellamaalla

Tausta kysymykset

1. Missä kunnassa työskentelet?
 - Hyvinkää
 - Järvenpää
 - Kerava
 - Kirkkonummi
 - Mäntsälä
 - Nurmijärvi
 - Pornainen
 - Sipoo
 - Tuusula
 - Vihti

2. Millä nuorisotalolla pääasiallisesti työskentelet?
(Avoin kysymys)

3. Työkokemuksesi kyseisellä nuorisotalolla?
 - 0–1 vuotta

- 1–2 vuotta
- 2–4 Vuotta
- 4–6 vuotta
- yli 6 vuotta

4. Onko työsuhteesi osa-aikainen vai kokoaikainen?
- Osa-aikainen
 - Kokoaikainen

Arvio nykytilanteesta

5. Kuulutko tällä hetkellä johonkin nuorisotyön verkostoon?
- Kyllä
 - En
6. Miten nuorisotyön yhteistyö toimii tällä hetkellä Keski-Uudellamaalla?
(Kysymys näkyvissä vain, jos vastasi edelliseen kysymykseen ”Kyllä”)
- Erittäin hyvin
 - Hyvin
 - Kohtalaisesti
 - Huonosti
 - Erittäin huonosti
 -
7. Mitä hyötyä tai haasteita olet kokenut verkostoon kuulumisesta?
(Avoin kysymys)
(Kysymys näkyvissä vain, jos vastasi 5. kysymykseen ”Kyllä”)

Nuorten liikkuvuus

8. Pysyvätkö alueen nuoret oman paikkakunnan alueella vapaa-aikana?
- Pysyvät oman kunnan alueella
 - Liikkuvat satunnaisesti muilla paikkakunnilla
 - Liikkuvat usein muilla paikkakunnilla
9. Käykö nuorisotalollanne muissa kunnissa asuvia nuoria?
- Useasti
 - Satunnaisesti
 - Ei lainkaan

Jaettava tieto

10. Koetko, että nuorisotalotyöntekijöiden väliselle verkostolle olisi tarvetta?
- Kyllä

- En

11. Mitkä kunnat koet tärkeimmiksi yhteistyöverkoston kannalta? Voit valita useamman vastausvaihtoehdon.

- Hyvinkää
- Järvenpää
- Kerava
- Kirkkonummi
- Mäntsälä
- Nurmijärvi
- Pornainen
- Sipoo
- Tuusula
- Vihti
- Muu, mikä?

12. Jos vastasit ”Muu, mikä?” nimeä kunta, jonka ajattelet olevan tärkeä yhteistyöverkoston kannalta. Perustele lyhyesti.

(Avoin kysymys)

(Kysymys näkyvissä vain, jos vastasi edelliseen kysymykseen ”Muu, mikä?”)

13. Millaista tietoa olisi mielestäsi tärkeä jakaa nuorisotalotyön verkostossa? Voit valita useamman vastausvaihtoehdon.

- Tietoa tapahtumista
- Hyväksi havaittuja toiminta malleja
- Tietoa koulutus mahdollisuuksista
- Tietoa nuoriin liittyvistä ilmiöistä
- Muuta, mitä?

14. Kuvaile millaista tietoa mielestäsi nuorisotalotyön verkostossa olisi hyvä jakaa?

(Avoin kysymys)

(Kysymys näkyvissä vain, jos vastasi edelliseen kysymykseen ”Muu, mikä?”)

15. Onko nuorisotalollasi materiaaleja, joita voisi jakaa muiden nuorisotalojen käyttöön? Esimerkiksi valmiita tietovisoja, hyväksi havaittuja toimintatapoja tai osallistamismenetelmiä.

- Kyllä
- Ei

16. Millaisia?

(Avoin kysymys)

(Kysymys näkyvissä vain, jos vastasi edelliseen kysymykseen ”Kyllä”)

Verkosto tapaamiset ja kommunikointi

17. Kuinka usein nuorisotalotyöntekijöiden verkostotapaamisia olisi hyvä järjestää?
- Kerran vuodessa
 - Kaksi kertaa vuodessa
 - Kolme kertaa vuodessa
 - Neljä kertaa vuodessa
 - Useammin
18. Milloin olisi mielestäsi hyvä ajankohta verkosto tapaamisille? Voit valita useamman vastausvaihtoehdon.
- Ennen syyskauden alkua
 - Pian syyskauden alettua
 - Kevätkauden alussa
 - Kevätkauden lopulla
19. Olisiko verkosto tapaamiset hyvä järjestää
- Kasvotusten
 - Verkossa
 - Hybridinä, eli mahdollisuus osallistua joko kasvotusten tai etänä
20. Mikä olisi hyvä kanava verkoston väliseen kommunikaatioon? Esimerkiksi Teams, WhatsApp, Signal
(Avoin kysymys)
21. Kuinka aktiivista yhteydenpitoa toivoisit verkoston kanavalla olevan? Voit valita useamman vastausvaihtoehdon.
- Viikoittaista viestittelyä
 - Kuukausittainen kooste
 - Viesti heti, kun jotain verkoston kannalta oleellista tapahtuu
22. Heräsikö sinulla muita ajatuksia aiheeseen liittyen?
(Avoin kysymys)

